

PODOBA IZ KAPELICE MARIJE POMAGAJ NA NAŠI DOMAČIJI.

MARIJA POMAGAJ IN VARUJ NAS TI!
Člani v zahvalo ob 30. obletnici
Nase domačije
1972 2002

Foto: Lučka Oblak

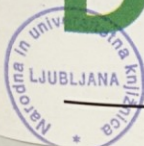
Duhovno življenje

BUENOS AIRES · LETO 70

4

MAJ 2003

Od leve zgoraj:

1. Slovenske sobotne šole iz Buenos Airesa in okolice so začele šolsko leto s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj (Foto: Marko Vombergar).
2. V nedeljo, 17. novembra 2003, so blagoslovili to kapelico Marije Pomagaj, ki so jo Sanhuščani postavili ob 30-letnici Naše domačije (Foto: Lučka oblak).
3. Del procesije na cvetno nedeljo v Slomškovem domu (Foto: M. Šušteršič).
4. Članice odsekov ZSMŽ iz Ramos Mejije, San Justa, Berazateguija ter skupina iz Lanusa so obiskale 31. marca svetišče Schönstatt v Florencio Varela.
5. Br. Matevž Štirn iz Mendoze (prvi od desne) je s temi sobrati šel ustanavljat red farnih sodelavcev Kristusa Kralja v Afriko. Beri poročilo na str. 110.
6. Vedno nasmejani br. Matevž na novi misijonski postojanki.

Z MARIJO

skoz 70 let „Duhovnega življenja“

JURE RODE

Starejši primorski rojaki se spominjajo prvih letnikov „Duhovnega življenja“. Njihovi sinovi in hčerke imajo še pred očmi ali v družinskem arhivu predvojne letnike te revije. Eni in drugi menijo, da se po zunanji opremi ne dajo primerjati s sedanjo barvito predstavo našega verskega mesečnika. Sami se spominjamo za še komaj nekaj let nazaj, kako so bili klišeji eden od važnih pomislekov pri proračunu in še v skrbi, če bo belo-črna slika zadosti jasna. Potem je prišlo računalništvo in nova tehnika prenašanja slik v več barvah.

Tudi po vsebini se je list spreminjal glede na časovne razmere in bralce. A vseh 70 let izhajanja je „Duhovno življenje“ ohranilo nespremenjeno svoje versko vzgojno poslanstvo med slovenskimi rojaki v Argentini.

Predvojni urednik

Pokojni msgr. Janez Hladnik je v tistih letih bogatil revijo s svojimi originalnimi potopisi po notranjosti Argentine, ko je obiskoval po vseh provincah razpršene rojake. Posređoval jim je kulturne vložke v slovenščini in španščini. Bil je marljiv in iskri urednik. Poleg rednega dela na argentinskih župnijah je bil vsestranski garač v prizadevanju za človeško in duhovno srečo rojakov, ki jih je iz srca ljubil, ne glede na hvaležnost ali priznanje. Z nadpovprečno naravno nadarjenostjo je budil in ohranjal v bralcih versko-moralni čut in narodno zavednost.

Preko „Duhovnega življenja“ je organiziral in vabil na razna romanja in pobožnosti na čast Mariji, Božji materi (Luján, Pompeya, Lourdes, Marija Čudodelne svetinje itn.). Spominjal na šmarnični mesec, v Sloveniji majnik, v Argentini pa november. V letih njegovega urednikovanja je bila v „Duhovnem življenju“ vedno prisotna Marija, bodisi v spominu na Marijine božje poti v Sloveniji (Sveta gora, Brezje, Svete Višarje, Ptujška gora, Gospa sveta in druge), bodisi ko je priporočal ljubezen in pobožnost do Marije pri vživljanju v argentinski narod, ki je pravtako znan po pobožnosti do Marije in zaupanju v njeno priprošnjo pri Bogu.

Marija druží pred in povojne slovenske naseljence v Argentini

Vsem rojakom, ki so že pred drugo svetovno voj-

no romali vsako leto v Luján, so se po vojni pridružili tisoči protikomunističnih beguncev. Po nekaj več kot treh letih življenja v begunskih taboriščih v Italiji in Avstriji, so takoj po prihodu v Argentino romali k Mariji v Luján vsako leto, na drugo nedeljo v maju. Nekaj let kasneje so se pridružile še tiste družine, ki jih je komunistična revolucija v Sloveniji prisilila, da je moral oče zapustiti domovino, mati pa ostati sama doma z otroki. Skupaj smo romali k Lujanski Mariji in k naši materi Mariji Pomagaj. Ob večjih udeležbah se nas je zbiralo od 2500 do 3000 romarjev.

Spremenjeno in obnovljeno „Duhovno življenje“

S prihodom slovenskega bogoslovnega semenišča in izredno veliko slovenskih duhovnikov v Argentino se je odločilno povečalo in poživilo število sodelavcev pri urejanju in pisanju „Duhovnega življenja“. Bili so izredno bogati letniki zaradi prispevkov

Borba zoper osebni in družbeni greh

JANEZ PAVEL II.

Ko razmišljamo o spreobrnjenju v moči ljubezni nebeskega Očeta, usmerimo pozornost na bistvo osebnega in družbenega greha.

Najprej pogledimo, s kakšno držo je Kristus ljudi osvobajal od greha in satanovega vpliva. Nova zaveza zelo močno poudarja Jezusovo oblast nad demoni, ki jih on izganja „z božjim prstom“ (Lk 11,20). Z evangeljskega vidika ima osvobajanje obsedenih širši pomen kot zgolj telesno ozdravljenje, ker je telesno zlo v tesni zvezi z notranjim, duševnim zlom. Jezus predvsem ozdravlja in osvobaja od bolezni, ki jih povzroča greh. To dejstvo potrди Jezus sam, ko pravi, „da pa boste vedeli, da ima Sin človekov oblast odpuščati grehe, ukažem mrtvoudnemu, naj shodi“. Da bi se lahko borili zoper greh, ki se je ugnezdil v nas in okrog nas, moramo zavzeti iste držo kot Jezus in se naučiti reči „da“, kot je on vedno izražal svoj „da“ Očetovi ljubezni. Takšen „da“ zahteva naše celotno prizadevanje, vendar ga ne bomo mogli izreči brez pomoči

milosti, ki jo je sam Jezus zaslužil s svojim delom odrešenja.

Osebni greh pa ima tudi družbeno razsežnost. Kadar grešnik žali Boga in škoduje samemu sebi, je tudi odgovoren za slabo pričevanje in za negativne vplive, ki so povezani z njegovim delovanjem. Tudi kadar gre za notranji greh, le-ta povzroča slabitev človekovega stanja in zmanjša tisti prispevek, ki ga je vsak človek dolžan dati duhovnemu napredku človeške skupnosti. Poleg tega posamezni grehi krepijo tiste oblike družbenega greha, ki so same po sebi sad mnogih osebnih krivd. Resnično odgovorne so seveda osebe, ker družbene strukture kot take niso osebki moralnih dejanj.

Vendar pa je neizpodbitno tudi dejstvo, kot sem že večkrat poudaril, da soodvisnost družbenih, gospodarskih in političnih sistemov ustvarja v današnjem svetu številne grešne strukture. Obstaja namreč strašno privlačna moč zla, ki ljudi prepriča, da so mnoge grešne držo normalne in neizbežne. Tako zlo raste in z uničujočimi učinki pritiska na vest ljudi, ki

ostanejo zbegani in niso niti zmogni stanja mirno presoditi. K temu je treba dodati grešne strukture, ki zavirajo razvoj manj srečnih narodov na gospodarski in politični ravni. Zdi se, kot da bi se človek moral predati vpričo tako močnih oblik grešnih struktur. Toda oznanjevanje Kristusove zmage nad zlom nam daje gotovost, da je mogoče tudi najbolj utrjene strukture zla premagati in zamenjati z dobrimi strukturami.

Nova evangelizacija se srečuje s tem izzivom in si mora prizadevati, da bi vsi ljudje zopet imeli zavest, da je Kristusu mogoče premagati zlo z dobrot. Zato je potrebno oblikovati čut za osebno odgovornost, ki je najgloblje povezana z moralnimi ukazi in z zavestjo o grehu. Pot spreobrnjenja namreč izključuje vsakršno spogledovanje z grešnimi strukturami, ki danes močno vplivajo na ljudi v različnih življenjskih razmerah.

Sveto pismo je previdnostna priložnost, da posamezniki in skupnosti hodijo v tej smeri.

(Ave Maria)

z najrazličnejših področij cerkvenega, versko-moralnega, narodno-ideološkega, kulturnega življenja in splošno vzgojnega značaja. Stalna zaglavja so bila, na primer: poročila iz življenja Cerkve (v Rimu, v svetu, posebej v Sloveniji in Argentini), odgovori na verska in moralna vprašanja, zaglavje za fante in dekleta, družinski kotiček, poročila o vseh glavnih dogodkih in prireditvah med nami.

„Duhovno življenje“ je pomenilo in je bilo močan odpor proti komunističnemu enoumju in močan glas proti dolga stoletja trajajoči zamolčanosti vsega, kar ni hotelo slediti režimskemu pritisku v Sloveniji. Skupaj s „Svobodno Slovenijo“ in drugimi svobodnimi glasili v Argentini, je „Duhovno življenje“ — kakor preroki v Stari zavezi — ohranjalo in krepilo upanje (proti vsemu upanju), da bo komunizma nekoč konec in da bo Slovenija spet svobodna dežela. „Duhovno življenje“ je bilo močan in pogumen most med Slovenci v Argentini in med enako mislečimi rojaki v Sloveniji.

„Duhovno življenje“ z Marijo v prihodnost

Vseh 70 let izhajanja „Duhovnega življenja“ se je vsem urednikom, sodelavcem in bralcem zdelo popolnoma naravno, da je naš verski mesečnik prav v vsaki številki vseboval na en ali drug način kak članek, ali poročilo, ali opomin na vse, kar je bilo v zvezi z Marijo. Od bogatih dogmatičnih člankov naših bogoslovnih učiteljev do priporočanja pobožnosti in ljubezni do Marije in do poročil o prireditvah Njej v čast v vesoljni Cerkvi, med nami v skupnosti, pa v Argentini, Sloveniji in drugje po svetu. Zanimivo bi bilo - in utemeljeno - posebno kazalo, raziskava in študij pod naslovom: „Marija skoz 70 let 'Duhovnega življenja'“. A tudi če tega ne bo, je vsem bralcem in sodelavcem popolnoma jasno, da si nismo mogli misliti te revije brez Marijine prisotnosti, si ga ne moremo misliti in si ga ne bomo mogli misliti v prihodnosti. K temu naj nam pomagata Bog in Marija Pomagaj!

POSLANSTVO LAIKA KRISTJANA

FRANC RODE

Drugi vatikanski koncil je jasno povedal: laiki imajo svoj lastni in nujni delež pri poslanstvu Cerkve. Tukaj ni prvorazrednih in drugorazrednih oznanjevalcev. Vsi kristjani, ki so s krstom včlenjeni v Kristusa in z birmo okrepljeni z močjo Svetega Duha, so deležni Kristusove duhovniške, preroške in kraljevske službe. V krstu je izvor dostojanstva in poklicanosti vsakega kristjana k apostolatu. V Cerkvi torej ni nikogar, ki ne bi bil poklican, da oznanja Jezusa Kristusa in njegov evangelij. Kot svet narod s kraljevskim duhovništvom daruje laik svoje delo in življenje v duhovno daritev Bogu in pričuje za Kristusa v svetu. Pri tem seveda ne sme pozabiti na potrebnost notranjega, duhovnega življenja, ne sme pozabiti na molitev, predvsem na udeleževanje pri sveti evharistiji, kjer dobiva moč za svoje apostolsko poslanstvo. Moli za prihod Božjega kraljestva in si ga želi. Sodeluje v življenju Cerkve pri obhajanju velikih skrivnosti našega odrešenja, rojstva Božjega Sina, njegovega trpljenja, smrti in vstajenja, prihoda Svetega Duha, poveličanja Device Marije z dušo in telesom, pri spominu vseh svetih; živi s Cerkvijo, živi bogoslužno leto v duhu Cerkve.

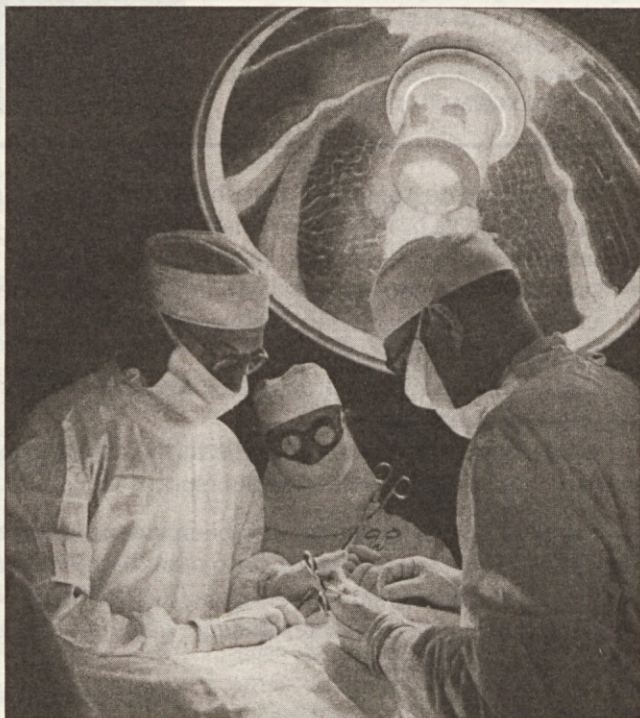
Molitev in obhajanje skrivnosti odrešenja, to je prvi način, kako je kristjan dejaven v zgodovini. Učinkovitost te dejavnosti se seveda ne da meriti po empiričnih merilih, vendar je resnična. Koliko so vplivali svetniki s svojo molitvijo na tok zgodovine? To je včasih opazno, največkrat pa ne. Vendar bomo nekoč videli, kakšna je bila moč molitve v človeški zgodovini.

Laik kristjan, ki je včlenjen v Kristusa in Cerkev, je postavljen v svet, je sredi sveta in se ukvarja s svetnimi zadevami zato, da bi vse usmerjal k Bogu. Sredi sveta, tam, kjer je, in tak, kakršen je, izvršuje svojo nalogo. Kristjan je kot kvas, ki od znotraj prenavlja svet in ga posvečuje. Morda ne dojamemo vedno moči in globine tega izraza, da kristjan s svojo navzočnostjo in z opravljanjem svojih svetnih obveznosti posvečuje svet. Sredi sveta je tisti, ki z vero, upanjem in v ljubezni razodeva drugim bogastvo in rodovitnost Kristusovega evangelija. To je naloga in vloga krščanskega laika. To svojo vlogo izvršuje v času Cerkve. Čas Cerkve, ki ga živimo, je čas med odhodom Gospoda k Očetu in njegovim drugim prihodom v slavi. To je vmesni čas, ki ga zdaj živimo, in to je čas Cerkve, to je čas kristjanov, to je čas krščanskih laikov. Kristjani pričakujemo Gospodov prihod v slavi ob koncu zgodovine, toda ta vmesni čas ne sme biti čas nemočnega pričakovanja, čas objokovanja v solzni dolini, čas jalovega vzdihova

vanja spricho nereda in krivic, ki jih opažamo v svetu. To je čas, ko moramo vsi, duhovniki in laiki, graditi Božje kraljestvo; ko si moramo z vsemi močmi prizadevati za rast Kristusovega skrivnostnega telesa, ki je Cerkev; to je čas zavzetega dela in resnih naporov za preoblikovanje sveta z evangeljskimi vrednotami. Na mestu, kamor nas je Bog postavil, moramo delati za uresničevanje Božjega kraljestva.

Ni naključje, da živimo v tej dobi in da se spopadamo s konkretnimi problemi sedanjega trenutka. V tem stanju smo in pred temi problemi, ker nas je Bog vanje postavil, zato da jih rešujemo. In prav te razmere nam narekujejo, kaj moramo storiti. Naša naloga, vaša naloga je tako pomembna in plemenita, da je nimate pravice zanemarjati; da se morate bolj zavedati svoje odgovornosti za ta položaj in za ta trenutek. Gospod vas je hotel tukaj in sedaj, v tem zgodovinskem trenutku. Tu morate delati, tu morate opraviti svojo sijajno nalogo. Tu in sedaj morate vzeti nase svoje odgovornosti, ki vam jih nalagajo sedanje razmere pri nas. Tu vas čaka Bog in tu mu lahko služite. Tu morate uresničevati evangeljske vrednote:

- dosledno spoštovanje vsakega človeškega življenja od spočetja do naravnega konca;

JOŽEF DELAVEC

Mednarodni praznik dela

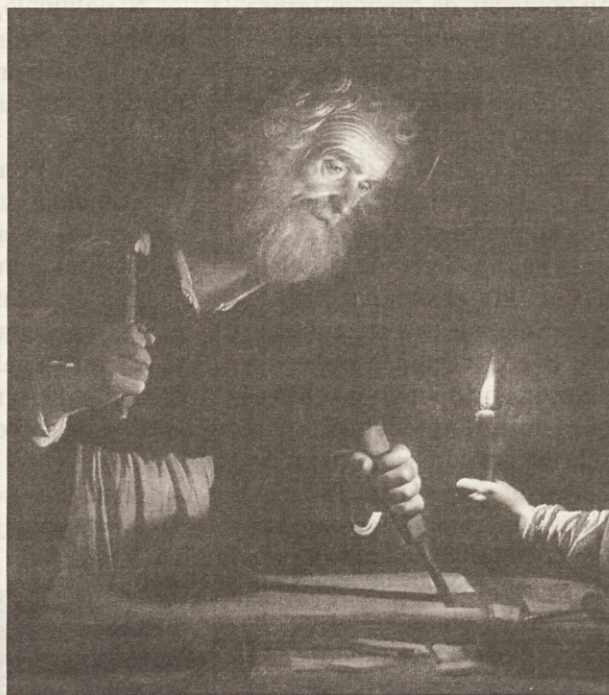
1. maj

„Cerkev ima dolžnost, da o delu spregovori pod vidikom njegove človeške vrednosti in moralnega reda, h kateremu spada delo. Hkrati se zave da svoje posebne obveznosti, da izoblikuje duhovnost dela, ki je sposobna vsem ljudem pomagati, da se z delom bližajo Bogu, Stvarniku in Odrešeniku, da sodelujejo pri njegovem odrešenjskem načrtu glede človeka in sveta in v svojem življenju poglobljajo prijateljstvo s Kristusom.“ Tako je zapisal papež Janez Pavel II. v svoji okrožnici *O človeškem delu*, ki je izšla leta 1981, ob devetdesetletnici okrožnice *Rerum novarum* Leona XIII., prve papeške okrožnice o delavskem vprašanju. Iste misli so vodile papeža Pija XII., ko je leta 1955 na prvi maj postavil praznik Jožefa Delavca. Prvi maj se že nad sto let slavi kot mednarodni praznik dela, marsikje tudi s protiversko ostjo.

Postavitev praznika sv. Jožefa Delavca naj bil nekaj tih uvod v spravo med Cerkvijo in delavstvom, ki ga je Cerkev predolgo zanemarjala, od zgoraj imenovane okrožnice Leona XIII. pa ga spremlja z veliko ljubeznijo in skrbjo. O tem pričajo dokumenti drugega vatikanskega cerkvenega zbora ter številne okrožnice Janeza XXIII., Pavla VI. in Janeza Pavla II. o problemih, s katerimi se so-

očajo delavci. Škofje vsega sveta so s koncila delavcem namenili posebno poslanico.

Praznik sv. Jožefa Delavca so prvič praznovali 1. maja 1955. Bogoslužje tega praznika nas živo opozarja na nekaj, kar je v redu odrešenja zelo velike-

ga pomena: na socialni položaj tistega svetega moža, katerega je poleg Device Marije Bog najgloblje pritegnil v zgodovino odrešenja. Marijin deviški mož in Jezusov krušni oče je bil delavec — „tesar“. In Cerkev kaže nanj kot na zavetnika in zgled vseh delavcev, predvsem tistih, ki živijo od dela svojih rok. Spomin in češčenje velja čisto določenemu delavcu, „tesarju“ sv. Jožefu, ki pa ima prek Kristusa globoko zvezo z vsemi delovnimi ljudmi zgodovine in sveta. Tega preprostega, toda pravičnega moža je Bog poklical, da bi z delom svojih

rok preživel učlovečenega božjega Sina, dokler ne bi dorastel. Tudi tukaj pa nam Cerkev pove, da se versko češčenje ne sme ustaviti ob osebi sv. Jožefa in da gre vse poveljevanje navsezadnje le Jezusu, ki mu je bil sv. Jožef nad vse skrben varuh in hranitelj. Bogoslužne molitve današnjega praznika se začenejo s povabilom: „Pridite, molimo Kristusa Gospoda, ki je hotel veljati za delavčevega sina.“

„Koliko nove luči zasije v nas, če globlje preiščljemo, kaj se to pravi: On, ki je stvarnik in neprestani vzdrževalec ogromne-

- spoštovanje dostojanstva in svobode slehernega človeka;
- zavzemanje za pravičnost in enakopravnost vseh;
- zavzemanje za poštenost in razvidnost v politiki;
- zavzemanje za spoštovanje vesti in verske svobode v šoli;
- zavzemanje za resnično pluralnost na področju medijev kot pogoj za pravo demokracijo;
- zavzemanje in zaščita družine kot osnovne družbene celice in prihodnost naroda;
- solidarnost do brezposelnih in tistih, ki živijo na robu revščine;
- medsebojno razumevanje in duh sprave med nami.

Kristjani smo sestavni del družbe in naroda. Res je, nismo od tega sveta, smo pa v tem svetu. Zato nikakor ne smemo biti brezbrizni za to, kar se med nami dogaja. S polno odgovornostjo in odločno moramo v svetu zavzeti svoje mesto in izpolniti nalogo, ki nam jo je Bog zaupal.

Iz knjige Stati inu obstati

Kratke novice

AJDOVŠČINA — Na Sinjem Vrhu nad Ajdovščino je bila od 18. do 23. avgusta likovna kolonija Umetniki za Karitas. Domačim umetnikom so se pridružili po en umetnik iz Avstralije, Avstrije, Italije in Makedonije. Sporočilo kolonije je bila evangeljska misel „*Tujec sem bil in ste me sprejeli*“. Organizator je Škofijska Karitas Koper, ki želi z izkupičkom prodanih del pomagati brezdomcem na naši obali. (*Ave Maria*)

NAIROBI — Predstavniki krščanskih Cerkva v Keniji so sprejeli triletni program za zmanjšanje širjenja aidsa v državi. Na tej osnovi naj bi vsako leto rešili pred okužbo vsaj 30 tisoč ljudi med petnajstim in petdesetim letom. Po uradnih podatkih se v Keniji za to boleznijo vsako leto okuži 300 tisoč ljudi, dnevno pa jih umre 500. (*Ave Maria*)

Obiskanje Device Marije

31. maj

Na zadnji dan meseca maja, ko se poslavljamo od priljubljene šmarčnične pobožnosti, je Cerkev v obnovljeni svetniški koledar, ki velja od leta 1970, postavila praznik Obiskanja Device Marije. Vsebina tega praznika je dogodek, o katerem piše sveti Luka v prvem poglavju svojega evangelija. Božji poslanec angel Gabriel je Mariji — v potrdilo, da Bogu ni nič nemogoče — povedal: „Poglej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v svoji starosti; in to je šesti mesec njej, ki so jo imeli za nerodovnitno“ (Lk 1,36). Ko je Marija to zvedela, je nemudoma pohitela na njen dom „v mesto na Judovem“: to je današnji Ain-Karem blizu Jeruzalema. Od Nazareta do tja je skoraj 150 kilometrov. Marija je pod svojim srcem že nosila Otroka — božjega Sina, ki je postal človek. Srečanje dveh mater, pravijo razlagalci Svetega pisma, je dejansko srečanje dveh otrok, saj sta materi v službi njunega poslanstva. Janez Krstnik prejme Duha že v telesu svoje matere Elizabete, kakor je navedel angel, ki je naznanil njegovo rojstvo; svoje poslanstvo začne, ko po ustih svoje matere prepozna Mesija.

Ko je Elizabeta blagrovala Marijino vero, je iz Marijinega srca privrela znana hvalnica Moja duša poveličuje Gospoda. Ta hvalnica opeva hvaležnost Jezusove matere in tudi hvaležnost vsega božjega ljudstva, da so se spolnile obljube Stare zaveze. Ta Marijin hvalospev, ki ga po prvi besedi v latinskem prevodu imenujemo Magnifikat, je vključen v vsakdanje večernice molitvenega bogoslužja. Tako se

Cerkev vedno znova vključuje v Marijin spev hvaležnosti za velika božja dela v odrešenju vsega človeštva. Premišljevanje skrivnosti Marijinega obiskanja je vključeno tudi v molitev rožnega venca.

Praznik Marijinega obiskanja je — za razliko od večine Marijinih praznikov — nastal na Zahodu in sicer proti koncu 14. stoletja, dasi so ga franciškani obhajali že prej. Tudi vzhodna Cerkev je imela že v prvih stoletjih spomin Marijinega obiskanja kot del adventnega bogoslužja. Podobno je bilo tudi na Zahodu. Zelo stare so upodobitve tega prizora, zlasti v srednjem veku so umetniki neštetokrat upodobili srečanje obeh svetih žena, Marije in Elizabete. Na vso zahodno Cerkev je praznik Marijinega obiskanja leta 1389 razširil papež Urban VI., ki ga je vodila želja, naj bi si s tem praznikom kristjani od preblazene Device izprosili, da bi „obiskala“ in potolažila ter okrepila Cerkev v tistih žalostnih časih velikih notranjih in zunanjih stisk in zmešnjav, ko je v zahodni Cerkvi vladal razkol, ki je privedel do velikega razkola z nastopom Martina Lutra.

Splošno se je praznik ukoreninil šele proti koncu 15. stoletja in tedaj so ga začeli povsod obhajati 2. julija. Ta datum so izbrali zato, ker je tistega dne tudi v Carigradu velik Marijin praznik, ki pa se ne nanaša na Marijino obiskanje, temveč je v zvezi z relikvijami Marijine obleke, o katerih trdijo, da jih je dobil Carigrad iz Efeza, potem ko je Marija umrla.

Skrivnost Marijinega obiskanja ima v

evangeljskih poročilih o Jezusovem otroštvu dovolj razločno mesto, tako da ji je zahodna Cerkev upravičeno posvetila posebno praznovanje. Lahko bi tudi rekli, da je Marijino obiskanje manj Marijin praznik kakor pa liturgično obhajanje enega od važnih trenutkov božjega odrešitvenega delovanja: je to posvečenje in nekakšna „umestitev“ Jezusovega predhodnika Janeza Krstnika, hkrati pa prvo razodetje učlovečene Božje Besede na zemlji. Pri obeh vidikih te skrivnosti nastopa Devica Marija kot neločljivo povezana s Sadom svojega telesa. Učlovečeni Božji Sin uporablja svojo Mater Marijo za izvršitev odrešenjskih dejanj svojega zemeljskega življenja.

Silvester Čuk

NOVICE

V ZAČETKU MAJA V ŠPANIJO

VATIKAN — V Vatikanu so potrdili, da bo papež Janez Pavel II. 3. in 4. maja potoval v Španijo. Vatikanski tiskovni zastopnik Joaquin Navarro-Vals je v torek, 25. marca, sporočil, da bo papež na ta dva dneva obiskal Madrid in tam razglasil za blažene pet redovnikov. Med bodočimi blaženimi je tudi neki mučenec španske državljanske vojne. V Španiji je bil papež nazadnje leta 1993. — Z obiskom v Madridu se bo začel niz papeževih potovanj v tem letu. Cilji so med drugim Hrvaška (od 5. do 8. junija), Bosna in Hercegovina (22. junija), Mongolija (konec avgusta) in Slovaška (septembra).

ŠTEVILO JEZUITOV ŠE VEDNO PADA

RIM — Jezuitski red, največji moški red v katoliški Cerkvi, je v letu 2002 zaznamoval nadaljnji upad svojih članov. Kakor je pred kratkim sporočila jezuitska tiskovna služba VID, je jezuitski red imel v začetku leta 20.408 članov. To je 333 manj kot lani. Statistika pa vsebuje tudi pozitivne elemente. Tako se je povečalo število novincev v primerjavi s prejšnjim letom za 4,5 odstotka in zdaj znaša 929. Več kot četrtnina novincev (260) prihaja iz južne Azije, na drugem mestu pa je Latinska Amerika (182). V vsej Evropi so imeli 167 novincev. Povprečna starost jezuitov znaša sedaj 55 let, red ima 1.758 samostanov v 122 deželah.

ga vesolja, od najmanjšega atoma z nabojem silnih energij, do vrtoglave množice velikanskih zvezdnih meglic, On, učlovečeni božji Sin, je večino svojega življenja hotel biti v očeh ljudi samo sin tesarja Jožefa, nato njegov vajenec in pomočnik, končno sodelavec. In sicer sodelavec pri neuglednem, utrujajočem, človeško gledano tako puistem ročnem delu v revščini od sveta zaničevanega Nazareta“ (Anton Strle). Praznik sv. Jožefa Delavca ni praznik, ki slavi delo, temveč delavca, človeka. „Saj končno ni pravega bogastva razen bogastva človeka samega,“ je dejal pa-

pež Pavel VI., ki je v začetku junija 1969 obiskal sedež Mednarodne organizacije dela v Ženevi. „Nikoli več delo nad delavcem! Nikoli več delo zoper delavca! Temveč vedno delo za delavca, delo v službi človeka, vsakega človeka in celotnega človeštva!“

Godovni dan sv. Jožefa Delavca nas glasno uči: z delom naj vsakdo na svoj način in na svojem mestu sodeluje pri graditvi človeku bolj prijaznega sveta, kjer bo mogel vsakdo spolnjevati svojo nalogo.

Silvester Čuk

Marija nas vabi

GREGOR MALI

Verni Slovenci, Marija vas kliče:
„Pridite k meni v lujansko svetišče;
tujcem bodite glasniki in priče,
da sem dobrote, ljubezni ognjišče.

Z vami sem v mrzlo tujino bežala,
sprémjljala preko Tržiča, Ljubelja,
z močno roko vas tedaj varovala,
ko ste v Vetrinju imeli naselja.

V kraju solzâ in največje nesreče
sem tolažila vas s Sinom ljubeče,
spremljala v smrt sem
slovenske mučence,
da mučeništva prejeli so vence.

+++

Z vami, begunci, sem šla v taborišča,
prèstol v lesenih barakah imela,
tam blagoslavljala vas iz svetišča,
z vami v begunstvu jokala, trpela.

Morska sem Zvezda in zgodnja
Danica:
pot sem po morju vam razsvetljevala,
do Argentine bilá vam vodnica,
z vami izseljenka zdaj sem postala.

Rada v Lujanu bi vse vas sprejela,
s svojo ljubeznijo sveto objela...
Pridite k meni iz vse Argentine,
hčere, sinovi slovenske družine!

+++

Mati sem upanja, svete ljubezni,
vaša Kraljica, Gospa, Tolažnica,
vaša Zdravnica in duhovni ljubezni,
vaša Zavetnica in Pomočnica.

Svetu sem dala Vstajenje, Življenje,
v meni žarijo nebeški zakladi;
Sin moj podaril vam je odrešenje,
vrnil vam ključe do večne pomladi.

Pridite k meni, v lujansko svetišče,
kjer ste pripravili mi bivališče!
Novih moči se pri meni napijte,
v venec mi srca hvaležna povijte!“

+++

Mati nas kliče. Slovenci, hitimo,
svoji Kraljici v dar srca nesimo!
Romajmo vsi, ki smo v Argentini,
k naši brezjanski Mariji — edini!

Nameni Apostolata molitve

ZA MAJ

SPLOŠNI: Marija, mati življenja

Za otroke, ki so v težavah, in za vse, ki se posvečajo skrbi zanje, da bi našli v Mariji, materi življenja, stalno oporo in pomoč.

Ob koncu te svečanosti želim izročiti Marijini materinski priprošnji celotno Cerkev, ki se na binkoštni praznik še jasneje zaveda svojega misijonskega poslanstva. V njene roke izročimo tudi ves svet, ki hrepeni po miru in pravičnosti. Še prav posebno pa Marijinemu posredovanju priporočimo življenje vseh tistih mladih ljudi, ki so postali žrtve nesmiselnega nasilja v raznih krajih po svetu, o čemer pričajo tudi zadnje vesti iz Svete dežele. Med njimi zasluži posebno pozornost otroci, ki so vpleteni v oborožene spopade. Okrog 50 držav je, kjer mladoletne osebe živijo sredi nemirov ali v povojnih razmerah. Tako postajajo žrtve nasilnih vpoklicev v vojsko in vseh vrst drugih zlorab. Ne morejo obiskovati šole, ločeni so od staršev in trpijo fizično kakor tudi duševno nasilje.

Pozivam mednarodno skupnost, naj si bolj zavzeto prizadeva, da bi zaščitila in pomagala reševati vse, ki živijo v

teh tragičnih okoliščinah. Naj bi otroci, ki so prihodnost in upanje človeštva, končno imeli možnost odraščati daleč stran od kuge vojne in vsake oblike nasilja. Naj Marija, mati življenja, varuje otroke pred nevarnostmi in podpira vse, ki se trudijo v njihovo dobro.

Janez Pavel 11., Binkoštno slavje,
3. junij 2001

MISIJONSKI: Evangelizacija Azije

Za krajevne Cerkve v Aziji, da bi Sveti Duh v njih obudil vneto za evangelizacijo vse celine.

Podoben misijonski namen smo imeli pred dvema mesecema. Takrat smo molili za krajevne Cerkve v Afriki, da bi začutile, kako nujno potrebno je dosledno in pogumno oznanjevanje evangelija.

Zdaj je na vrsti molitev za krajevne Cerkve v Aziji. Sveti Duh je navdihoval svete može Stare zaveze, še močneje pa je na azijskih tleh zavel ta isti Duh ob prihodu Jezusa Kristusa, ki je bil po rodu z azijskega kontinenta. On sam je obljubil: Prejeli boste moč, ko bo nad vas prišel Sveti Duh in boste moje priče v Jeruzalemu, v Judeji in Samariji in po vseh krajih sveta.

Cerkev bo mogla izpolniti svoje poslanstvo v Aziji le tako, da bo poslušna spodbudam Svetega Duha. Azijska stvarnost je zelo raznolika in je potrebno globoko razločevanje v Duhu, da se vera pravilno poveže s starodavnimi izročili azijskih ljudstev in z zahtevami današnjega časa. Pomislimo samo na Indijo ali na Kitajsko, ki sta utemeljeni na tradicionalnih vrednotah in verah tamkajšnjih ljudstev.

Cerkev v Aziji ima svoje škofo in duhovnike. Oni najbolj poznajo mišljenje svojih sonarodnjakov. Prisluhni pa morajo Svetemu Duhu, ki jih spodbuja, naj velikodušno nadaljujejo evangelizacijo v Aziji, kjer živita dve milijardi ljudi samo v Indiji in na Kitajskem. Apostolske naloge so neizmerne.

p. Jože Kokalj

MATI TEREZIJA IZ KALKUTE

(13)

Prevaja METKA MIZERIT

Nasveti redovnicam - Oče naš...

Potruditi se morate, da živite v božji navzočnosti, da v vsaki osebi, s katero se srečate, vidite Boga, da živite ves dan vaše jutranje premišljevanje. Na vaših pohodih širite veselje, da ste božja last, da živite z Bogom, da ste Njegove.

Na cesti, v predmestju, na delu molite z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo. Molčite, kakor je Jezus molčal trideset let svojega skritega življenja v Nazaretu in še vedno molči v tabernaklju ter posreduje za nas.

Molite, kakor je molila Devica Marija; ona je vse ohranila v svoji duši po molitvi in premišljevanju. Še vedno hrani vse v svojem srcu in je Srednica vseh milosti.

Apostoli so prosili Jezusa: „Nauči nas moliti.“

Jezus jim je odgovoril: „Kadar molite, recite: Oče naš...“

Zaupajte v Boga

Resnično smemo biti pogumne in trditi: V Kristusu morem storiti vse. On je moja moč.

To je zagotovilo sv. Pavla in po njem morate globoko zaupati v srečen zaključek vašega dela, ki je božje delo, delo za Boga.

Bodite prepričane, da same ne morete ničesar storiti, da ni nič vašega, razen greha, slabosti in revščine. Vse naravne darove in milosti, ki jih imamo, nam je podaril Bog.

Jezusovo ponižnost lahko opazimo

SLOVENSKI:

Slovenska značilnost so tudi šmarnice. Molimo, naj postajajo vedno bolj pristno marijanske, se pravi vedno bolj Kristusova bližina - po Mariji.

Šmarnice morajo ostati „lažja oblika pobožnosti“: malo branja, dosti prepevanja sredi najlepše pomladi. A skozi vse to se v nas utrjuje ljubezen do Božje matere - kar pa samo s seboj potegne tudi ljubezen do njenega Šina.
p. Miha Žužek

v tem, da se je rodil v betlehemskelem hlevčku, bežal v Egipt in živel skrito življenje. Ljudje ga niso razumeli. Apostoli so ga zapustili, Judje so ga sovražili; trpel je nečloveško trpljenje. Danes izraža ponižnost v stalnem bivanju v tabernaklju, kjer se zmanjša na tako majhen košček kruha, da ga duhovnik lahko drži v rokah.

Orodje v božjih rokah

Kristusovo življenje in njegov nauk nista bila zapisana za časa njegovega življenja, čeprav je On izvršil najvažnejše delo, kar jih obstaja: odrešiti svet in naučiti človeštvo ljubiti Očeta.

Naše delo je Kristusovo delo in, da je to v resnici, moramo postati Njegovo orodje, izpolniti našo majhno nalogo in oditi...

V tem delu ne sme biti ne ošabnosti ne ničemrnosti. Delo je božje in siromaki so Njegovi. Postavimo se popolnoma pod Jezusov vpliv, da bo On mislil po vašem duhu, delal po vaših rokah, ker me zmoremo narediti vse, če je njegova moč v nas. Vaše poslanstvo je nositi božjo ljubezen, ne mrtvega, ampak živega Boga.

Ljubezen — to je prvo

Ni denar tisto, kar me zanima. Ljudje mislijo, da prosimo samo denar. Me se trudimo, da živimo na najbolj stvaren način Kristusovo ljubezen v vsakem našem dejanju, kljub našim slabostim in revščini. Vsak dan smo v stiku z ljudmi, ki so najbolj na robu človeške družbe. Bolj kot denar potrebujejo ti ljudje naše srce.

Vsi ljudje smo si bratje. Vsi smo bili ustvarjeni po ljubeči božji roki. Jezus nam je vsem naročil: „Ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil.“

Rekel je tudi: „Kakor je Oče mene ljubil, tako se ljubite med seboj.“

Po tej Jezusovi zapovedi ljubezni, se ne moremo igrati „naše in vaše.“

Poslanstvo vsakega

Na svetu so ljudje, ki se borijo za človekove pravice. Me za to nimamo časa, ker smo vsak dan v stiku z ljudmi, ki umirajo od lakote, ker nimajo kosa kruha in nimajo nikogar, ki bi jih imel rad.

Če bi se jaz posvetila borbi za pravico, bi mi najpotrebnejši umrli na rokah, ker ne bi imeli kozarca mleka, da bi ga spili. Vendar hočem, da je vsem jasno, da ne obsojam tistih, ki se borijo za pravico. Mislim le, da so različne možnosti med božjim ljudstvom. Zame je najvažnejše služiti ubožnim. Vsak ima svoje mesto v Cerkvi. Važno je, da ostanemo združeni, da vsak deluje v svojem posebnem poslanstvu.

Trta in mladike

Bodimo kakor pristne in plodne mladike trte, ki je Kristus, da ga v svojem življenju sprejmemo, kot se nam On da.

Kot resnico, ki jo bomo govorili.

Kot življenje, ki ga bomo živeli.

Kot luč, ki bo svetila.

Kot ljubezen, ki bo ljubila.

Kot pot, ki jo je treba prehoditi.

Kot veselje, ki ga bomo sporočali.

Kot mir, ki ga bomo izzarevali.

Kot dar, ki ga bomo ponudili našim družinam,

najbližjim sosedom in tistim, ki prihajajo od daleč.

**Kar so spoznali možje
v trenutkih največjega
razsvetljenja,
tega krščanska vera
učí otroke.**

PASCAL

Angel humorja

Anselm GRÜN

Kdor mora dolgo živeti med ljudmi brez humorja, ta žaluje za angelom humorja. Brez humorja postane življenje žalostno in dolgočasno. Humor ni kar dobra volja. Humor je sposobnost, preseči konkretno situacijo, prav tudi neugodne okoliščine. Humor je hkrati sprijaznjen je z resničnostjo, medtem ko idealist pred njo beži in si zida visoke gradove v oblakih. Beseda humor ima dve korenini. „Humores“ so sokovi, ki po srednjeveškem naravoznanstvu v človeškem telesu uravnavajo temperament. Navsezadnje so - predvsem v Angliji - temeljno razpoloženje vedre sproščenosti poimenovali z imenom humor. Humor je dar, da se s težavami in zoprnostmi življenja spoprijemamo mirno in vedro. Humor pa je tudi povezan z besedo “humus = prst”. Humor lahko razvije samo tisti, ki je priprav-

ljen sestopiti z visokega prestola svoje idealne podobe in sprejeti svojo lastno zemeljskost, sprijazniti se s tem, da je vzeti iz zemlje in narejen iz prsti. Kdor ima humor, mu ni treba ničesar skrivati. Ni mu treba svoje energije zapravljati s tem, da postavi svojo fasado, da bodo vsi videli samo njegove lepe strani. Človek s humorjem se sprijazni z vsem, kar je v njem. To ga osvobaja vsake prisile, da bi moral biti brez napak. Dovolj si biti takšen, kakršen je. Lahko se samemu sebi smeji.

Humor ne pomeni, da lahko vso družbo zabavam s smešnicami. Humorist ni komik, ki zna iz vsega napraviti predstavo, igró. Humor je najprej samorazkrinkanje. Osvobodim se strasti, da se počutim kakor kak spomenik. Humor je nasprotje patosa, s katerim se nekateri napihujejo in delajo važne. Človek s humorjem spoznava nepopolnost pri samem sebi in pri drugih. Toda ne reagira cinično, ne obupano ali hladno, temveč pomirjeno, ljubeče in toplo. Humor ve za to, da male napake ne morejo motiti

veličine božjega reda. Ni važno, kakšen si v očeh drugih, ali rečeš vse prav, ali narediš dober vtis, ali ne razkriješ kake svoje šibke točke. Odločilno je, da govoriš in delaš iz notranje svobode in iz mirne distance do samega sebe. Nazadnje zahteva ta humor kot temelj vero, da smo od Boga brezpogojno sprejeti. Angel humorja ti olajšuje tvoje življenje. Navaja te, da mirno reagiraš, če bi se rad že spet nad seboj jezil.

Želim ti, da angel humorja postane tvoj stalni spremljevalec. Tvojo dušo naj napolni z vedrostjo in blagostjo. Naj te obvaruje pred tem, da bi samega sebe mučil, da bi sebe razvrednotil in zmerjal. Učil te bo smeha nad samem seboj, ne ciničnega smeha, temveč smeha vere, ki vse nasprotno v tebi premošča in te vodi k točki onstran vseh nasprotij. Zato imenuje Sigismund von Radecki smeh „prikrita religioznost“. Angel humorja pa naj te tudi spremlja, če živiš skupaj z drugimi ljudmi in zaznavaš njihove človeške slabosti. Ne otežuj si življenja, ko bi brez humorja preveč resno vzel, kar ti ne ugaja na samem sebi in kar te moti pri drugih. Ne spotikaj se ob tem! Glej na tisto, kar je v ozadju stvari! Daj se od angela humorja navdati s sproščenostjo in lahkotnostjo! In dovoli si biti takšen, kakršen si, in smehljati se sebi, če si se spet zalotil pri tem, da si se vzel preveč resno.

Pismo bralca

(iz dnevnika La Nación)

Pod naslovom Anécdota je že pred časom omenjeni argentinski dnevnik objavil naslednje pismo, ki ga je podpisal Luis Adolfo Pozzo:

Našo državo je obiskal veliki rabin Azkenazi iz Izraela, Yisrael Meir Lau. Ob dveh priložnostih je prišla do mene anekdota v zvezi s to osebnostjo. Najprej mi jo je pripovedoval neki duhovnik v cerkvi San Nicolás de Bari, potem sem jo bral pa v podobni verziji, različni le v kakih niansi, v reviji Actualidad Pastoral, ki jo urejuje msgr. Vicente Oscar Vetrano.

Ko je pred nekaj leti veliki rabin obiskal papeža Janeza Pavla II., je povedal, kar bom sedajle ponovil.

Neki judovski zakonski par je

spričo žalostne usode, ki ga je čakala, med drugo svetovno vojno izročil malega sina krakovski katoliški družini, z namenom, da ga reši.

Ko je družina Jakowic Zowie zvedela za smrt njegovih staršev v Auschwitzu, so se odločili, da ga posvojijo in so ga nesli k nekemu duhovniku, da bi ga krstil. Duhovnik je vprašal, če poznata zadnjo željo otrokovih staršev. Onadva sta odgovorila, da je otrokova mati prosila, če njiju ne bi bilo nazaj, da se mu razloži, da je Jud in da bi moral skušati iti v Izrael.

Duhovnik je izjavil, da ga v takih okoliščinah ne more krstiti, ker meni, da mora spoštovati voljo staršev.

Veliki rabin je zaključil svojo pripoved papežu, rekoč:

‘Svetost, tisti otrok sem bil jaz in tisti duhovnik ste bili vi.’

Kratke novice

LJUBLJANA — Slovenija je imela 30. junija lanskega leta skupno 1.995.718 prebivalcev, od tega 1.019.607 žensk in 976.111 moških. Od leta 1991, ko je bil v Sloveniji izveden zadnji popis, je tako število prebivalstva naraslo za skoraj 30 tisoč prebivalcev. Samo v drugem četrtletju leta 2002 se je sice število prebivalcev Slovenije povečalo za 857 oseb, pri čemer je število državljanov, izključujoč tiste, ki začasno bivajo v tujini, naraslo za 382. (*Ave Maria*)

VIPAVA — Malo semenišče v Vipavi in z njim celoten zavod — škofijska gimnazija in dijaški dom — praznuje letos zlati jubilej. Koprski škof msgr. Metod Piriš je 19. oktobra uradno odprl in blagoslovil prenovljene prostore semenišča in dijaškega doma. Ob tej priložnosti so izdali tudi zbornik in pripravili razstavo. (*Ave Maria*)

Vprašujete- odgovarjamo

1. Slišal sem, da se zmeraj več katoliških staršev v ZDA odloča za to, da svoje otroke poučuje doma, namesto da bi jih pošiljali še naprej v katoliške šole, ker jim ne zaupajo več. Je to res?

Da, to je res. In sicer se ta navada širi po ZDA. Ti starši so celo ustanovili posebno narodno združenje (Narodno združenje za katoliško domačo vzgojo), kar pa seveda ni bilo dobro sprejeto od že obstoječega Narodnega združenja za katoliško vzgojo. To zadnje Združenje je naslovilo na ameriške katoliške šole anketo, v kateri je vprašalo za mnenje o tem novem načinu domačega pouka in šolanja. Večina vprašanih je odgovorila, da gre pri teh „domačih šolah“ za predkoncilske in fundamentalistične podvzeme. Zadeva seveda ni tako enostavna.

Zakaj mnogi starši že ne zaupajo uradnim katoliškim šolam? Eden glavnih razlogov je v tem, da se ne strinjajo s spolnim poukom, ki se v mnogih katoliških šolah otrokom in mladostnikom daje. Kot po vsem svetu, so namreč tudi v ZDA v tem pogledu ne samo države, ampak tudi nekatere katoliške šole zelo „progresivne“: dajejo veliko informacij, ne pa zadostne spolne vzgoje in tako šolarjem navadno naredijo več škode kot pa korist. Ali se bo ta praksa domačih šol začela na veliko širiti v ZDA, se danes še ne da povedati. Gotovo pa je, da je vprašanje obveznega spolnega pouka problem, s katerim se soočujejo tudi mnoge druge krščanske države po svetu, med drugimi tudi Argentina. Prezgodnji in ne na pravi način podajani spolni pouk v

šolah naredi navadno veliko škode, če ni združen — kar navadno ni — z resno in odgovorno vzgojo k čistosti.

2. Slovenija bo kmalu sprejeta v Evropsko Unijo, kot so poročali pred kratkim časopisi. Tega smo veseli. Skrbi nas pa novica, da Evropski parlament obvezuje vse države-članice, da v svoje zakonodaje uvedejo splav. Je možno, da je to res?

Ja, res je. 3. julija lanskega leta je evropski parlament res to sklenil. Čeprav je bilo to sklenjeno le kot „priporočilo“, bi to priporočilo obvezovalo države, ki tega zakona do sedaj še nimajo — na primer Irsko — in vse ostale države, ki bodo v bodoče sprejete v Evropsko Unijo.

Ta odločitev je del protispočetnega programa, ki naj bi imel nalogo, da nadzoruje načrtovanje družin, spolno vzgojo in uporabo protispočetnih sredstev, med katere spada tudi splav. Načrt, ki nosi ime „Informacija o spolnem in reproduktivnem zdravju in o pravicah na tem področju“, ki ga je predložila „Komisija za pravice žene“, je bil izglasovan z 280 glasovi proti 240; 28 parlamentarcev se je pa vzdržalo glasovanja. To je nov dokaz, kako daleč je že razkristjanjena Evropa, nekdanja velika širiteljica krščanske vere in krščanske kulture.

3. Pogosto se omenja, da Cerkev koga kaznuje z „izobčenjem“ (excomunió), ki je menda najhujša kazen, s katero Cerkev kaznuje svoje vernike. Mi lahko o tej zadevi kaj poveste?

V prvih krščanskih stoletjih je Cerkev nalagala to kazen le za najhujše zločine in je bila to tudi edina cerkvena kazen. Drugih v tedanjem času Cerkev ni poznala. Pozneje je pa prišlo do nasprotnega postopanja, da so namreč škofje nalagali to kazen tudi za veliko manjše prestopke, kot je bilo v začetku to mišljeno. Zadeva je prišla tako daleč, da je vrhovna cerkvena oblast končno morala kaznovati tiste škofe, ki so kazen izobčenja nalagali nekako „nalahko“, brez zadostno težkega razloga.

Ali je sploh primerno, da ima Cerkev svoje kazni? V tem Cerkev posnema vse druge družbe. Vsaka družba ima

svoje kazni. Kdor ne izpolnjuje njenih pravil, ga družba kaznuje s tem, da mu odvzame kakšno dobrino; če pa je prestopok zelo težak, ga iz družbe celo izključi. To delajo družbe zato, da bi se nepokoren član poboljšal, nekoliko pa tudi zato, da bi bil za zgled drugim. Pa tudi, da se zadosti kršeni disciplini.

Cerkev je tudi družba, seveda duhovna. Tudi v Cerkvi lahko zagrešimo težke prestopke — kazniva dejanja. Kot verniki namreč še vedno ostajamo podvrženi skušnjavam, katerim prav lahko podležemo, če se ne trudimo za resno duhovno življenje.

Ena izmed cerkvenih kazni, in sicer najtežja, je prav izobčenje. Je kazen, s katero Cerkev kakega vernika izključi iz skupnosti vernikov in sicer z učinki, ki jih cerkveno pravo določa. Izobčeni ne pripada več polno cerkvenemu občestvu. Ta kazen je neke vrste samoizobčenje iz cerkvenega občestva zaradi uporne volje določenega vernika.

Cerkev nekatere svoje zakone, posebej važne za urejeno življenje, pospremi z grožnjo, da bo izobčila tistega, ki bi katerega teh zakonov prekršil. Izobčenje Cerkev lahko naloži, ko je zvedela za kaznivo dejanje. Lahko pa ta kazen koga zadene tudi avtomatično, kakor hitro je kdo storil določeno kaznivo dejanje. Izobčenje pa seveda ne pomeni, da Cerkev koga izključi iz Cerkve. Tega niti ne more, ker kdor je bil krščen, ostane kristjan za vedno, na zemlji in v večnosti. Kazen izobčenja izobčenemu verniku le prepoveduje uživati nekatere dobrine, do katerih ima kot vernik pravico. Te odvzete pravice so: 1- Izobčencu je prepovedano, da bi bil kot sveti služabnik udeležen pri obhajanju evharistične daritve in pri katerem koli drugem liturgičnem opravilu. 2 — Ne sme se obhajati in ne prejemati zakramentov. 3 — Ne sme opravljati nobene cerkvene službe, opravila ali naloge. Če pa je bila komu tudi sodno naložena ali razglašena ta kazen, potem so pa njeni učinki še težji.

Je pa izobčenje zdravilna kazen, kar pomeni, da ko se bo izobčenec skesal svojega kaznivega dejanja, bo dobil pravico, da ga Cerkev od te kazni odveže. Namen kazni — spreobrnjenje grešnika — je bil namreč dosežen in zato mu Cerkev ne sme odreči oproščenja kazni. Kazni izobčenja v sedanjem cerkvenem zakoniku ni veliko. Nekdaj jih je

Fant in dekle:

Kako živeti različnost?

Bodimo stvarni. Razlike med moškim in žensko obstajajo: seveda niso zakoreninjene, odvisne so od osebnosti, toda razlike so. Moški ali ženska smo z vsem svojim bitjem, ne samo s telesom. Vsaka od naših celic nosi moške ali ženske kromosome, torej je spolno vse naše bitje.

Tako je v splošnem ženski razum v zaznavanju stvari in situacij intuitivnejši kot moški. Ženska ima tudi več domišljije. Moški je pogosto bolj doma v logičnem razmišljanju, domišljiji se vsekakor težje prepusti. Drug primer: čustvenost, občutljivost in tudi domišljije pri ženski prevladujejo, še posebej v načinu doživljanja ljubezni. Zanj je telesni vidik drugotnega pomena. Pri moškem pa se najprej prebudi telesnost in pozneje, v počasnejšem tempu, občutljivost.

Bodimo konkretni. Da se lahko medsebojno spoštujemo, moramo različnost najprej poznati. Koliko deklet se niti približno ne zaveda, da lahko določen način oblačenja fante vzemirja! Ne, da bi morale hoditi okrog neurejene. Ravno nasprotno! A potre-

bilo veliko več. Nekaterih odveza je pridržana naravnost papežu, ko gre za zelo težka kazniva dejanja. Na primer, če bi si kak duhovnik drznil zavestno in hote prekršiti spovedno molččnost, ga avtomatično zadene kazen izobčenja in ga od nje lahko odveže samo papež. Drugih izobčenj odveza je pa pridržana krajevnim škofom, ki navadno to oblast delegirajo duhovnikom. Ena takšnih, škofom pridržanih izobčenj, je na primer splav. Cerkev ta težak zločin nad nerojenim otrokom kaznuje s to avtomatično kaznijo, ki krivca zadene, kakor hitro je to grešno dejanje storil, tudi če Cerkev za ta zločin ni zvedela. Dosti je, da je zanj vedela oseba, ki ga je zagrešila. Vendar je prav tu treba še poudariti, da takšne avtomatične kazni ne zadenejo vernikov v določenih okoliščinah, od katerih ena je, da se zahteva starost 18 let, da kdo pade v to kazen.

L.K.

ba je pazljivost. Navsezadnje moda ni tiran, ki bi nam vsiljeval eno samo možnost.

Koliko fantov popolnoma spregleda, da z neprevidno prijaznostjo lahko pri tem ali onem dekletu razburkajo domišljijo. „Mislim, da se zanima zame. Usedel se je zraven mene...“

Različnost: božji dar

Če gremo še dlje, spoznamo, da je različnost med moškim in žensko božji dar. Ustvarjeni smo za medsebojno srečanje in ljubezen, za medsebojno služenje in podporo.

V tej različnosti se je potrebno vzgajati. Sami moramo razvijati svoje darove, da bi lahko bolje služili drugim. To je zahtevno, toda ali ne poznamo vsi fantov ali deklet, ki brez besed, s svojim vedenjem, pogledom,

s tem, kar so, vzbudijo v nas željo, da bi bili boljši?

KJE SO MEJE?

Ko greva skupaj ven

Privlačnost, ki jo medsebojno občutimo, je lahko čudovita, včasih prav opojna izkušnja. Hkrati odkrije mo nežnost in razburjenje v srcu in telesu ob pogledu na drugega, ob dotiku z njim. Ugodje, ki ga doživimo v bližini nekoga, zbuja željo, da bi občutili še močnejše, da bi šli v odnosu še dlje. Toda podati si roko, se objeti, dotakniti, je že veliko. Vsa ta dejanja nežnosti in ljubezni nas v odnosu do drugega zavezujejo. Nobeno ni nepomembno, ne glede na čustva, ki so v nas.

• To so razlogi, da se vprašamo, koliko ti izrazi obema pomenijo. So izraz ljubezni, potrebe po nežnosti ali so preprosto iskanje ugodja? Mar nas takšni odnosi ne zavezujejo bolj kot si mislimo? Če si že podarjamo vse izraze ljubezni, če smo se drug drugemu izročili, ali sploh še zmoremo jasno

prepoznati svoja resnična čustva?

• Predvsem ko se že dolgo poznamo, nas obide nevarna skušnjava, da bi prešli k intimnejšim izrazom nežnosti. Če nas drugi resnično privlači, mar ni to trenutek, da si zastavimo vprašanje o poroki? Do veliko porok, ki so se slabo končale, sploh ne bi prišlo, če bi si moški in ženska vzela čas, da se spoznata in drug drugega svobodno izbereta.

• Da bi živeli ta nežni odnos, ki se razlikuje od tistega, ki ga živimo v zakonu, bodimo pozorni na reakcijo drugega, kajti popolno podaritev telesa bomo živeli v dokončni zavezanosti. To je čas, ko se učimo obvladovati.

PRIČEVANJE

Kot veliko mladih, sem kot šestnajst-, sedemnajstletnica tudi jaz sanjalarila o idealnem fantu. Nekega dne sem spoznala Erika. Vse je bilo čudovito. Najino prijateljstvo je kmalu postalo 'hoja skupaj'. Bila sva sošolca, zato sva se videvala vsak dan, zvečer sva si telefonarila ure in ure in si pripovedovala dogodivščine in najnovejše razredne čenče. Na kratko, vse je šlo dobro.

Toda nekega dne mi je dal Erik vedeti, da mu flirt ne zadošča več. Hotel je iti dlje. Bilo mi je, kot bi me udaril s kolom po glavi. Seveda so okrog naju to počeli vsi. Toda za to se nisem mogla odločiti: bilo bi v nasprotju z mojo vero, družino, skratka s tolikimi stvarmi, ki jih ne bi mogla kar tako opustiti. Edino rešitev sem videvala v njegovem spreobrnjenju. Začela sem moliti v ta namen. Vendar Erik ni hotel ničesar slišati in zaključek najinih srečanj je bil vedno slabši. Nisem se mogla odločiti, da bi ga zapustila. Strah me je bilo samote in pa tega, da me nihče več ne bi imel rad. On pa mi je očital moje verske nazore in o njih govoril celo drugim. Spominjam se, da je nekega dne prišla k meni ena od deklet in mi rekla: „Erik je zelo pogumen, da kljub vsemu ostaja s teboj. Nimaš pravice, da bi ga prikrajševala. Saj vzameš samo tabletko, pa je.“

Tako je bilo vse do naslednjega poletja. Navsezadnje, ko res nisem več zmogla, sem se odločila za konec.

Ni bilo lahko. Preživela sem težke trenutke samote, ker si nisem več upala srečati starih prijateljev. Več mese-

Nimam časa

MILENA AHČIN JEREBIČ

Si že kdaj poskusil pisati z gosjim peresom? Ali pa vsaj s tistim nerodnim, ki se je natikal na držalo in namakal v zaprašen črninik?

Dela Ivana Cankarja so natisnjena v dolgi vrsti knjig. Verjetno marsikaj ni bilo dovolj posrečeno za objavo in je zavrgel. Njegovo uredniško delo mu je verjetno vzelo velik del časa. Iz uredništva domov se tudi ni vozil s tramvajem in ne s kočijo. Kar peš jo je mahal. Je imel Cankarjev dan sto ur ali še kaj več? Nikjer ne omenja, da za kakšno stvar ni bilo časa. Preštujemo njegove napake, njegovo zapravljanje časa po krčmah, vmešavanje v politiko, in še sto drugih. Bomo kdaj tudi njegove dobre lastnosti upoštevali? Njegovo pogumno izpoved ljubezni do doma, do matere in do trpečega človeka. In ne nazadnje njegovo delavnost, izrabljanje vsake minute za koristno delo.

Sorodniki so mi pokazali travnik, kjer je bila nekaj obdelana njiva. Tam so sejali lan. Pa ne za okras. Lan so doma obdelali in porabili za domače platno. Ta stvar je zahtevala tudi precej časa. In vendar so prebrali vse mohorjevke, niso opustili nobene nedeljske maše in ne popoldanskega nauka, fantje so imeli čas za petje na vasi in za vaje gasilskega društva.

Bog je pravičen. Vsakemu od nas je dal točno enako mero časa. Dal nam

cev pozneje sem srečala Aleša. Med nama so hitro vzplamtela čustva. Videla sva, da je stvar resna in zaročila sva se.

Blanka

Spoštujem dekleta, se pravi, želim se pogovarjati z njimi, ne da bi imel pri tem v ozadju kakšne namene. Kar me predvsem zanima, je to, da bi lahko nekoga zares spoznal. Imeti odnose - to gre lahko kar hitro, a težje se je z nekom dobro pogovarjati. Poleg tega

je tudi svobodo, da ta čas razdelimo po svojem preudarku. Nekje so celo rekli, da bomo nekje dajali odgovor za vsak delček življenjskega časa. To bo pač dolga in neprijetna sodba.

Odkar se človek zaveda sam sebe, ima dolžnosti. Napisane ali moralne. Te zadnje so še bolj stroge. Dolžni smo zdržati, pa tudi prejete dobrote posredovati drugim, saj smo člani verige, ki družijo člane iste družbe in veže našo preteklost s prihodnostjo. Kakšen obraz bomo imeli pred sodnikom, ki nas bo vprašal, kako smo prejeti jezik posredovali drugim, kako smo spoštovali odkrite umetniške in druge kulturne dobrine, ki so nam jih predniki ohranjali in dajali v roke, pa se pačimo in izgovarjamo: Nimam časa.

Poglejmo še v duhovno ogledalo in odločimo se za sebi primerno delo, ki ga bomo takrat, pri sodbi, porabili v svoj zagovor.

Kratke novice

PRAGA — S sporazumom o svobodnem delovanju katoliške Cerkve med Svetim sedežem in češko vlado, ki so ga podpisali 28. junija 2002, je dokončno urejen pravni položaj katoliške Cerkve in njenih ustanov na Češkem. Država bo Cerkvi omogočila prosto delovanje, oskrbo vernih, katoliško vzgojo, karitativno delo in vse druge elemente delovanja. (*Ave Maria*)

CELJE — Slovenska Karitas je konec novembra priredila tradicionalni dobrodelni koncert v celjski dvorani Golovec. Samo v času neposrednega prenosa koncerta Klic dobrote so zbrali 17,5 milijona tolarjev. Slovenska Karitas je članica Caritas Evrope in preko škofijskih Karitas pomaga v 350 krajih s 3.500 rednimi in 100 občasnimi prostovoljci. (*Ave Maria*)

raje čakam, dokler ne najdem „ta prave“ in to mi pomaga, da premagujem notranje boje in obvladujem svoje želje. Veseli me, da nisem padel v zanko nagonov... kar bi bilo strašno! To pravim zato, ker sem to že doživel. Čutim, da v tej držbi rastem in se počutim v svoji koži vedno bolje. Poleg tega vem, da bo odnos s tisto, ki bo prišla, lahko resničen in da bodo temelji najinega odnosa že trdni.

Tine
Iz revije *On živi*

Kristjan in politika

BOŽIDAR FINK

V dobi, v kateri je dobila demokratična družbena ureditev veljavo, ki izključuje vse druge sisteme, se preusmerja tudi pojmovanje politike. Politična dejavnost se ne omejuje samo na osebe, ki so nosilci oblasti na vrhu, ali na komiteje vladajočih strank. Vsak državljan je v nekem obsegu vpleten v politično dogajanje.

O tem pa mnogokrat ni prave zavesti. Totalitarni režimi so pri večini zamorili dejavno zanimanje za javne zadeve, drugod se to zanimanje preveč osredotoča samo na ozka področja zasebnega interesa.

Tudi v našem slovenskem okolju je mogoče zaznati delno otopelost za to, kar se dogaja na domačem in širšem slovenskem prizorišču. Morda je to znamenje, da nas je preveč zajel proces ločevanja od narodne matice, ali celo, da smo se že preveč zagledali vsak v svoj blagor. Prav bi bilo, da se o tem resno sprašujemo.

V svetovnih dogajanjih pa prihaja do vznemirljivih premikov tudi v miselnosti odločujočih političnih dejavnikov. To se kaže v nekaterih odločitvah predvsem zakonodajne oblasti.

V tem položaju je primerno, da se seznanimo s poslanico, ki jo je Kongregacija za verski nauk pred kratkim namenila katoliškimi politikom in vsem vernim laikom, ki so poklicani, da sodelujejo pri javnem in političnem življenju demokratične družbe. Besedilo je posebej odobril in ga dovolil objaviti papež Janez Pavel II. Predstavili ga bomo v izvlečku.

Trajni nauk Cerkve

Cerkveno učiteljstvo je od prvih časov pobujalo kristjane, da izpolnjujejo državljanske dolžnosti. Cerkev časti kot svetnike mnogo mož in žena, ki so se zaradi služenja Bogu plemenito posvečali političnemu delu in vladnim opravilom. Danes so k temu poklicani vsi, saj se v demokratični politični ureditvi življenje ne more plodno razvijati brez živega, odgovornega in velikodušnega sodelovanja vseh. Sodelovanje sicer ne more biti

pri vseh enako, lahko pa se med seboj dobro dopolnjuje.

Posebej so kristjani poklicani, da se prizadevajo za tako uravnavanje javnih zadev, da bo vse v skladu s krščanskimi načeli. Verni laiki se nikakor ne smejo izmikati sodelovanju v politiki, to je tistemu prizadevanju, ki pospešuje splošno blaginjo v gospodarstvu, družbenem redu, zakonodaji, upravi in kulturi. Njihova dolžnost je, da pospešujejo javni red in mir, svobodo in enakopravnost, spoštovanje človekovega življenja in okolja, pravico, vzajemnostne odnose in drugo. O vsem tem se pojavljajo v svetu nejasnosti in neprava stališča.

Nevarni pojavi v kulturi in politiki

Za današnje civilno družbo se končuje neka doba in na obzorju se poraja druga, ki je zdaj še negotova. Brez dvoma je človeštvu uspelo, da je trdno stopilo na pot napredka in da je doseglo tako stopnjo, na kateri je življenje v splošnem bolj človeško. Na drugi strani pa grozijo hude nevarnosti, da bodo prihodnji rodovi sprejeli popačeno miselnost.

Uveljavlja se kulturni relativizem, ki

ga utemeljujejo z etičnim pluralizmom. Razumnost in morala že nimata veljave, nikjer ni več trdnih tal. Trdijo celo, da je etični pluralizem sploh pogoj za demokracijo. Državljeni zahtevajo, da se smejo odločati vsak po svojih moralnih stališčih. Zakonodajalci pa sprejemajo zakone, v katerih se ne ozirajo na načela naravne etike, in mislijo, da pri tem spoštujejo svobodo državljanov. Obenem pa hočejo, da se državljeni odpovedujejo poseganju v politična dogajanja tako, kot jim veleva vest, četudi ravnajo po demokratičnih pravilih. Zgodovina 20. stoletja kaže, kam privede relativizem, ko prezira moralne norme, ki so človeku dane že v njegovi naravi.

Relativistično pojmovanje pluralizma nima nobene povezave s svobodo katoliških državljanov, da se odločajo med različnimi političnimi ponudbami, kadar so v soglasju z vero in naravnim moralnim zakonom. Kristjan naj sprejema, da je v svetnem redu dopustnih več različnih zamisli, zavračati pa mora moralni relativizem. Demokratični način življenja ni zdrav, če ne stoji na trdnih etičnih načelih, o katerih ne sme biti pogajanja. Katoličani smejo torej delovati v različnih političnih strankah in se potegovati za ločena mesta v parlamentih, pri tem pa morajo skrbeti, da se ne odmikajo od krščanskega moralnega in družbenega nauka.

Cerkev se zaveda, da demokratični sistem najbolje zagotavlja državljanom neposredno udeležbo v politiki. Vendar pa je to resnično samo tedaj, kadar družbena ureditev temelji na pravilnem pojmovanju človekove osebe. Brez spoštovanja osebnih pravic ne more biti pravega sodelovanja pri vodenju javnih zadev in državnih poslov.

V naši dobi smo postavljeni pred preizkušnje, katerih prej niso poznali. Izdajajo se državni zakoni, s katerimi se krši načelo o nedotakljivosti človekovega življenja. Uzakonja se pravica do umetnega splava in evtanazije ter do neodgovornega razpolaganja s človeškimi zarodki. Ne brani se svetost družine ter se dopušča razporoka in poročanje istospolnih partnerjev. Staršem se ne priznava izključna pravica, da odločajo o vzgoji otrok. Družbeno varovanje mladoletnikov je nezadostno, žrtvam drog in prostitucije niso zagotovljena zadostna sredstva, da se rešijo te moderne sužnosti. Bolj učin-

kovito je treba pobujati družbeno pravičnost ter čut za skupnost in subsidiarnost, predvsem pa delati za mir, ki je sad pravičnosti in nasledek ljubezni.

Katoliški nauk o laicizmu in pluralizmu

Kadar gre za temeljne etične postavke, ki zagotavljajo splošno blaginjo družbe, se verniki ne smejo sklicevati na prostost laikov v politiki. Te postavke niso zgolj verske zahteve, ampak so zahteve naravnega moralnega zakona, ker so vcepljene v človeško naravo. Politika jim mora priznavati absolutno veljavo.

V sedanjem času se šteje k civilizaciji laičnost civilne družbe, to je njena neodvisnost od območja vere in Cerkve. Upoštevanje družbenih pravic in urejanje javnih storitev res ne smeta biti podrejeni verskemu prepričanju državljanov. Vendar pa katoliški državljanji smejo in morajo skrbeti, da povsod veljajo pravica, svoboda, nedotakljivost življenja in vse druge človekove pravice. To je pravica vernikov kot državljanov in ni proti načelu laičnosti, če se pri tem ravnajo po nauku Cerkve.

Cerkveno učiteljstvo se ne postavlja nad politično oblast in ne jemlje katoličanom svobode pri opredeljevanju v svetnih stvareh. Hoče pa oblikovati vest o temeljnih načelih. V demokratičnih družbah se vse pobude obravnavajo svobodno. Kdor pa kristjanom oporeka, da se ne bi smeli skupaj odločati po svoji vesti in jih s tem politično obtožuje, češ da ne upoštevajo osebne vesti, je privrženec nestrpnega laicizma. Ta nestrpnost peha družbo od zdravega pluralizma v moralno anarhijo.

Posebne pripombe

V nekaterih katoliških krogih se pojavlja zmotno mnenje, da katoličane v politiki ne obvezujejo temeljna načela. Zato je treba še z večjo vnemo oznanjati vrednote in vsebino katoliškega izročila. Na sodoben način naj se prikazuje, kakšne sadove daje duhovna, razumska in moralna dediščina katolicizma. Katoličane bo to obvarovalo pred kulturnim razcepljanjem in malodušjem, posebno še, ko bodo uvideli, kako so propadli vsi šibki in v temelju zgrešeni poskusi. Ne mislijo torej prav tisti katoličani, ki hočejo preoblikovati samo družbeno zgradbo. Ostala bo

Kako lahko Bog dopusti...?

Z INTERNETA

Ko so pred časom v ZDA vprašali na televiziji hčerko Billa Grahama v zvezi z nasiljem, ki vlada po svetu: „Kako more Bog kaj takega dopustiti“, je Ann takole odgovorila:

„Prepričana sem, da je Bog nad vsem tem zelo žalosten, prav tako kot smo mi, vendar dolga leta smo pripovedovali Bogu, naj gre iz naših šol, naj gre iz naše vlade in naj se umakne iz našega življenja. In menim, da se je kot pravi gospod res mirno umaknil. Kako naj zdaj pričakujemo, da nam bo dajal svoj blagoslov in varstvo, če smo ravnokar zahtevali, naj nas pusti in ne moti?“

Pričelo se je, ko se je Madelin Murray O'Hare pritožila, da ne mara, da bi se v naših šolah molilo, in smo rekli O.K.

Potem je rekel nekdo, da je bolje, če v šolah ne bi brali Svetega pisma... tistega Svetega pisma, ki uči: ne ubijaj, ne kradi, ljubi soseda kot sebe. In smo rekli O.K.

Potem je rekel dr. Benjamin Spock (katerega sin je naredil samomor), naj ne kaznujemo otrok, kadar se slabo obnašajo, da se ne spridi njihova mala osebnost in ne rani njihova samozavest. Rekli smo, da mora strokovnjak že vedeti, o čem govori, in smo mu pritrdili O.K.

Nato je nekdo rekel, naj učitelji in predstojniki ne kaznujejo naših otrok, če se slabo vedejo. In upravitelji šol so rekli, naj noben član njihove ustanove ne kaznuje učencev, če se slabo obnašajo, da ne pride

šola na slab glas, in da je starši morda ne bi tožili. Seveda niso razlikovali med discipliniranjem in poniževanjem ali pretepanjem. In mi smo rekli O.K.

Potem se je nekdo spomnil in rekel, naj naše hčere naredijo splav, če to hočejo, in ker gre za zasebno stvar, naj tega niti ne povedo staršem. In rekli smo O.K.

Potem so nekateri člani šolskih svetov predlagali, ker so fantje pač fantje in ker bodo delali, kar hočejo, tako ali tako, da jim damo kondome v šoli, tako se bodo zabavali kot jih bo volja, staršem pa o tem ni treba praviti. In rekli smo O.K.

Potem so izjavili nekateri najvišji izvoljeni predstavniki, da ni važno, kaj kdo počne v privatnem življenju, da le opravi svojo službo. In pritrdili smo rekoč, da me ne briga, kaj kdorkoli, vključno predsednik države, dela kot privatnik, dokler imam jaz delo in je ekonomija v redu.

In potem je nekdo rekel, dajmo natisnimo revijo s slikami nagih žensk in recimo, da je to resnično in globoko cenjenje ženskega telesa. In smo rekli O.K.

In nato je nekdo drugi naredil pri tem cenjenju korak naprej in pričel objavljati slike golih otrok, potem pa jih je z naslednjim korakom predstavil vsemu svetu na internetu. In rekli smo O.K., pravico ima do svobodnega izražanja.

In potem je rekla industrija, ki se ukvarja z razvedrilom, naredimo TV programe in filme, ki bodo promovirali

krhka, če ne bo temeljila na tisti kulturi, ki sprejema, upravičuje in uveljavlja, kar uči vera in morala.

Svoboda vesti in verska svoboda sta utemeljeni v vrednosti človeške osebe, nikakor pa ne v enakovrednosti verstev in kulturnih sistemov. Vtem ko zavračamo neopredeljenost in verski relativizem, pa odločno zagovarjamo svobodo vesti in versko svobodo.

Sklep

Katoličani naj torej zvesto spolnjuje-

jo svetne dolžnosti in naj jih pri tem vodi evangelijski duh. Zmotno mislijo nekateri kristjani, da jim ni treba sprejemati javnih opravil, češ da v tem življenju nimamo trajne domovine in se samo pripravljamo za večno domovino. Ne zavedajo se, da jih prav vera uči, naj vestno spolnjujejo vse dolžnosti, ki jim jih nalaga življenje. Naj bodo torej veseli, da morejo usklajevati z verskimi vrednotami vse osebno, družinsko, poklicno, znanstveno in tehnično življenjsko prizadevanje. Ob teh vrednotah so vse njihove dejavnosti usmerjene v Božjo slavo. ■

IZ PISEM NAŠIH MISIJONARJEV

Matevž Štirn — slovenski misijonar v Afriki !

Naj našim bralcem predstavimo novega misijonarja. Rodil se je leta 1946 v begunskem taborišču Peggez pri Lienzu na vzhodnem Tirolskem. V Argentino je prišel z ladjo General Sturgis leta 1948, ko je bil star dve leti. Štirnovi so se po prihodu v Argentino naselili v Mendoza.

Sedemnajstleten je vstopil v kongregacijo Farnih sodelavcev Kristusa Kralja (Cooperadores Parroquiales de Cristo Rey) kot redovni brat. Od 38 let redovnega življenja je delal 25 let na severu Argentine, posebno v Reconquisti, Santiago del Estero, Chaco, Corrientes, Entre Rios in po celi provinci Santa Fe, tudi v Buenos Airesu, Mendoza in v San Juanu. Njegovo delo je bilo na prvem mestu v zvezi z duhovnimi vajami in tedni duhovnosti, zlasti za moške. Po farah je vodil tečaje iz Stare in Nove zaveze. Red ga je poslal v Rim, da se je pri jezuitih specializiral v sredstvih javnega obveščanja. Nato se je izpopolnjeval tri mesece še v Kolumbiji. Sam je delal programe za radio in televizijo, nato pa na tečajih druge učil, kako je treba delati take programe. Skozi 14 let je vodil priprave in produkcijo za polurni verski program na TV Canal 3 v Rosariu. Za ATC je pripravil vse potrebno za direkten prenos papeževega Angel Gospodov iz Rima, ki je še vedno na programu. Skozi

rali nasilje, razbrzdano spolnost, skrunjenje. Snemajmo plošče z glasbo, ki bo opogumljala posilstvo, nasilje, umor, samomor in satanizem. In smo rekli, saj gre le za zabavo, ki nima slabih posledic, ker je tako ali tako nihče ne vzame resno in smo pustili, da gredo stvari naprej.

Zdaj pa se sprašujemo, kako to, da današnja generacija nima vesti, kako da ne loči med dobrim in slabim in kako, da je ne moti pobijati neznane ljudi, ali sošolce ali same sebe.

Če bomo o tem dolgo in temeljito premišljali, se nam bo verjetno

30 let je skrbel za versko glasbo in dnevni komentar iz evangelija v dveh radiih mesta Rosario.

Lani na praznik sv. Jožefa, 19. marca, je odletel v Švico, kjer je študiral šest mesecev francoščino. V Afriko v mesto Kinshasa v Demokratični republiki Kongo pa je odletel 21. novembra 2002. Poleg njega sta šla z njim ustanavljat ta red še dva duhovnika in en brat istega reda. Njegov naslov je: COMUNIDAD KRISTU MOKONZI Biangala & Q. Lemba B.P. 2153 KINSHASA 1 R.D.C., Afrika.

Sledi njegovo prvo pismo, ki ga je prejelo uredništvo naše revije, na platnicah so pa tudi fotografije iz njegovega misijona.

Predragi domači, misijonarji in prijatelji !

Danes sem se spraval k pisanju teh vrstic iz Afrike, ki živi v vojski, v preganjanju, v lakoti, v boleznih, v korupciji in kjer se širijo sekte, od katerih so nekatere zelo nevarne. V takem vzdušju mora misijonar delati, kar ni lahko, in tem revežem mora pomagati najti Jezusa. Afrika je kontinent, na katerem se je začela evangelizacija šele pred 80 leti in potrebuje še veliko apostolskega dela. Cerkev je tukaj živa in kristjani veliko žrtvujejo. Cerkve so ob nedeljah na-

posvetilo, da žanjemo, kar smo sejali.

In če zaskrbljen dijak vpraša: 'Ljubi Bog, zakaj nisi rešil uboge deklice, ki so jo ubili v razredu?' utegne dobiti naslednji odgovor: 'Dragi zaskrbljeni dijak, meni vstop v šolo ni dovoljen. S spoštovanjem, Bog.'

Je res smešno, kako ljudje zametujemo Boga, potem pa se sprašujemo, zakaj gre svet k vragu. Smešno, kako verjamemo časopisom, pa dvomimo nad Svetim pismom. Smešno, kako nekateri trdijo 'Jaz verujem v Boga', pa sledijo Satanu, ki prav tako 'veruje' v Boga.

trpane vernikov; da je po farah 1500 udeležencev pri vsaki maši, imajo za nekaj normalnega. In so maše, ki trajajo po tri ali štiri ure! Znan je rek, da v Švici delajo ure, tukaj pa čas.

Naša kongregacija se je ustanovila tu 1. decembra 2002. Poklicev imamo veliko. Tu bomo začeli 2. februarja z devetimi fanti enoletni postulantad, kateremu bosta sledili dve leti noviciata. Imamo še 20 fantov, ki so zaprosili za vstop, a nimamo več prostora. Pač pa bomo naredili z njimi misijonsko ekipo, ki bo delovala po farah. Zato se Vam toplo priporočamo za molitve, da bi ti fantje postali sveti duhovniki odnosno bratje.

Pošiljam Vam nekaj slik teh kandidatov in naše skupnosti Cooperadores Parroquiales de Cristo Rey..

Vedno v Kristu Mokonzi (Kristus Kralj) v Lingala Melesi, to se pravi Bog plačaj.

Vaš misijonar

Matevž Štirn, CPR

Jezuit Lovro Tomažin

Uredništvo je prejelo njegov e-mail, v katerem je namenil nekaj vrstic tudi našim bralcem:

„... Prirčno pozdravljeni!

Pogosto se Vas spominjam, predvsem v molitvah in pri sv. maši, čeprav Vam ne pišem. Sporočam Vam, da vse, kar ste mi darovali ob mojem zadnjem obisku pri Vas, posamezniki, družine, v Domovih, pri mašnih nabirkah itd., sem uporabil za povečavo cerkve v Madero. Delo lepo napreduje in bo končano, upam, čez kake tri tedne. Ko bo končano, Vam bom poslal nekaj fotografij, da boste videli, kakšna bo zdaj. Zelo sem Vam hvaležen za Vašo duhovno, moralno in gmotno pomoč pri mojem misijonskem delu. Bog Vam povrni!

Lovro Tomažin, S.J.

Njegov naslov je: Matero Catholic Church, Box 33243, Lusaka, Zambia

SVET KRISTUSU!

OB 70-LETNICI „DUHOVNEGA ŽIVLJENJA“

Uredništvo je ob tem visokem jubileju naprosilo nekdanje sodelavce in sourednike dr. Branka Rozmana, dr. Jožeta Ranta, dr. Jureta Rodeta in g. Marjana Šušteršiča, da bi napisali svoje spomine in misli za to priložnost. Gospodje so na povabilo prijazno odgovorili s prispevki, ki jih objavljamo v tej številki.

Spoštovani gospod urednik!

Kot nekdanjega sodelavca in sourednika *Duhovnega življenja* ste me povabili, naj ob sedemdesetletnici revije napišem kakšno misel. Z veseljem to storim.

Prva misel. Tako v času sodelovanja z *Duhovnim življenjem*, kot potem v času petindvajsetletnega urejanja *Naše luči* v Münchnu, sem dodobra spoznal, da so takšne revije, kot sta ti dve, v naših izseljenskih in zdamskih župnijah nepogrešljivi. Člani teh far živijo raztreseni daleč vsaksebi, kar zelo otežkoča stik med njimi s slovenskim verskim središčem. Ta stik vzpostavlja taka revija. Res je, da ne more nadomestiti osebnega stika, kljub temu pa le pomeni nekajkrat na leto nekakšno domače pismo na dom. Kot taka pomeni faranom močno oporo za njihovo vero in moralo, dalje za slovenstvo (ki je tudi opora za prvi dve), v času partijskega totalitarizma v Sloveniji je bila pa tudi stalno opozarjanje, da je domovina zaslužnjena. V vseh teh letih je *DŽ* opravilo ogromno in nenadomestljivo nalogo.

Druga misel. Da neka revija opravlja svoje delo kar najbolj uspešno, mora biti čimbolj zanimiva. Ta zahteva je bila za *DŽ* ves čas izhajanja velika težava. Nikdar ni imelo poklicnih urednikov in piscev, tudi sicer ni bilo tistih, ki bi prispevali članke, na pretek, njih število se pa po naravnem zakonu še manjša. Da je mogoče narediti revijo kljub temu zanimivo, si je možno vsaj delno pomagati z metodo magacina *Reader's Digest*, ki ne objavlja izvornih prispevkov, ampak ponatiskuje v skrčeni obliki najbolj zanimive prispevke iz drugih revij. K zanimivosti prispevajo tudi razne „lažje“ rubrike (povest, smešnice, slovenska slovnica, otroški kotichek) in seveda fotografije. Mogoče bi bilo prav vnaprej te misli v večji meri upoštevati.

Tretja misel. *DŽ* je sedemdeset let zgodbe o eni sami veliki dobri volji in idealizmu. Sprožil ga je dušni pastir Kastelic, ki je revijo ustanovil, nadaljeval Hladnik, nato pa slovensko versko središče v Buenos Airesu z vsemi du-

hovniki in laičnimi sodelavci, uredniki, pisci, poročevalci, risarji, fotografi, razpečevalci, naročniki in mecen. Vsem njim gre velika zahvala. Revija naj pa še naprej, dokler bo mogla, vrši svoje plemenito poslanstvo! Slovenija bi bila dolžna redno in zadostno revijo finančno podpirati.

Branko Rozman

Po štiridesetih letih souredništva DŽ

JOŽE RANT

Samo zgovorni prepričevalnosti urednika *Duhovnega življenja*, arh. Jureta Vombergarja, gre pripisati dosego, da sem se spravil k pisanju teh vrst.

Ko je leta 1936 umrl za meningitosom moj enajstletni brat Janko, so na spominke podobice zapisali svetopisemske besede, da je umrl mlad, a da je izpolnil veliko let. Ni ne moja zasluga ne moja krivda, če sem menda eden od samo treh še živih bivših sourednikov *Duhovnega življenja*. Nekaterim morda božje usmiljenje podarja malo več časa. Ko je leta 1998 izšel *Zbornik Zedinjene Slovenije*, sem imel priložnost brati v nekem pismu, da sem se s tem oddolžil slovenski skupnosti, a da bi se moral oddolžiti tudi Cerkvi. Ne vem, na kakšno oddolžitev je mislil avtor pisma. Sicer tudi v tem primeru velja: „Ne sodite, da ne boste sojeni“, vendar: oh, da bi mi kdo znal povedati, kaj bi še moral narediti!

Moje sodelovanje pri *Duhovnem življenju* se je začelo že v semeniških letih, ko mi je rektor, prof. dr. Francé Gnidovec, naročil, naj spis „Roža Marija“ o božji Materi v slovenskih narodnih pesmih, pošljem za objavo v tem mesečniku (junij 1954). Po mamini smrti leta 1959 in po dveh riguroznih izpitih za doktorat, sem v letu 1960 spisal, predložil in zagovarjal doktorsko disertacijo, čeprav mi je vzela precej časa atova operacija na raku in končno njegova smrt, obenem s prenekaterimi drugimi

opravki, združenimi s predavanjem moralke na moronskem Katehetskem semenišču in z mestom hišnega kaplana pri sestrah v Villa Sarmiento. Kljub temu sem prvo leto prispeval vsak mesec vsaj en krajši članek: dva spremna uvodnika v španščini, nekaj uvodnikov, nekaj poročil o dogodkih v katoliški Cerkvi, nekaj iz moralke in prvi komentar o filmih. Spominjam se na to, kako smo se zmenili, da bova izmenično pisala komentarje o filmih Branko Rozman in jaz; pogoj je bil videti film in primerjati med seboj kritike priznanih izvedencev.

Sicer tisto leto seje uredništva niso bile tako redne kot bi morale biti, čeprav je bilo sprva sklenjeno, da bodo enkrat na mesec, in to po duhovniškem sestanku v sredah. Ker je dir. Orehar prepustil precej zadev dr. Starcu, med njimi skrb za *DŽ*, je dr. Starc morda zaradi svoje popolne predanosti delu včasih nekoliko pozabil na to, da ima revija tudi druge sourednike.

Leta 1961 se mi je nabralo še več dela: imenovanje za honorarnega lektorja cerkvene zgodovine in pastoralne v Slovenskem semenišču (potem ko sem naredil doktorat iz moralne in pastoralne teologije!), poučevanje filozofije in verouka na srednji šoli dominikank v Ramos Mejiji, asistent Mladinskega gibanja na zahodu, asistent Konzorcija katoliških zdravnikov in še kaj. Vendar sem skušal izvesti načrt, ki smo ga na pobudo dr. Rozmana naredili souredniki *Duhovnega življenja* za leto 1961. Meni so naročili, naj prispevam nekaj dopisov o Sveten pismu, nekaj splošnih spisov o kinu in nekaj uvodnikov. Zaradi uvodnikov je bilo že prejšnje leto prišlo do začetnega trenja z dr. Starcem, leta 1961 pa se je to še povečalo. Vzrok je bil v tem, ker si je neimenovani „glavni“ urednik dovoljeval, da je kaj spustil ali popravil, ne da bi prej vprašal. Zato v drugi polovici leta nisem nič prispeval, vse do zadnje številke, v kateri sem povzel nekaj iz mišljenja in ravnanja

argentinske mladine.

Souredništvo v letu 1962 sem nadaljeval samo zaradi dolgega razgovora z dir. Oreharjem. Delno je bilo temu vzrok zmerom težje sourejevanje, precej pa dejstvo, da sem poleg vsega drugega dela postal še rektor nove župnijske srednje šole v Ramos Mejji (imenovane Janez XXIII.), ki je imela vse tri tedanje odseke: gimnazijo, trgovskega in tehničnega. Kljub temu je v tem letu skoraj v vsaki številki nekaj mojega, včasih (kot vsa tri leta) po dva prispevka na mesec. Napisal sem nekaj uvodnikov, ki smo jih, kot prejšnji dve leti, pisali izmenično. Predvsem pa sem po sklepu uredništva pisal o tim. poklicni moralci, to se pravi, o podjetnikih, vzgojiteljih, zdravnikih, tehnikih, študentih. Dva članka o tem sta bila objavljena šele leta 1964, prav tako kot šele v letu 1963 kratka študija o mladini „novega vala“.

Pripomniti moram, da so vsi omenjeni članki podpisani z mojim imenom. So še drugi, navadno s kratico JR ali kaj podobnega, ali pa na željo tim. „glavnega“ urednika sploh brez podpisa.

Leta 1963 so me v Moronu imenovali še za asistenta pri škofijskem odboru za katoliško vzgojo (JUREC). Ker je delovanje II. vatikanskega zbora zlasti nekaterim izobražencem prineslo večje težave s katoliškim naukom (npr., vpliv Bultmanove demitologizacije ipd.) in s cerkveno disciplino, je več skupin izrazilo potrebo po boljšem poznanju krščanstva in katoličanstva; zato so me naprosile, da naj bi z njimi sledil cerkvenemu zboru, prebiral K. Rahnerjeve članke (predvsem v reviji Concilium), še posebej pa, da bi skupaj brali Guardinijevo *Bistvo krščanstva* in njegova razmišljanja *Gospod*. Zaradi tega sem govoril z dir. Oreharjem. Ni ga bilo treba dosti prepričevati, da me je oprostil dela v souredništvu *Duhovnega življenja*, čeprav me je prosil, naj še kaj pišem za duhovniško revijo *Omnis Unum*. Vem, da sem odšel zadnji čas, ker sem v letu 1963 naletel na hude kritike zaradi mojega predavanja pri SKA (kasneje objavljenega v Meddobju) o Kremzarjevih *Sivih dneh*, čeprav sem prepričan, da je bil komentar pravilen. Toda nasprotovanje ni prihajalo s strani dir. Oreharja, ki je imel sicer trdna pa jasna načela, a je bil na splošno pre-

cej širok in odprt v svojem gledanju in ravnanju, pač pa od majhnih skupin, ki so hotele nakazovati ideološko smer skupnosti. Zato sem prepričan, da je bila Oreharjeva osebnost v veliko korist tako cerkvenemu občestvu kot skupnosti na sploh; še bolj pa dejstvo, da je msgr. Orehar vodil slovensko dušno pastirstvo skozi dolga in včasih temna desetletja.

Ko pregledavam številke *Duhovnega življenja* iz preteklega leta 2002, ne opazim samo večji format, boljši papir in tisk. V oči mi pade najprej toliko sodobnih in barvnih slik, o čemer smo v času mojega souredništva mogli samo sanjati. Takoj zatem pa človeka zavzame vsebina, od podpisanih prispevkov poznanih osebnosti iz skupnosti in izven nje, preko osebnih pričevanj oz. zgodb, do vsakovrstnih novic, ki jih drugje ne zveš, pa smešnic itn... Nedvomno je sedanje *Duhovno življenje* neprimerno boljše kakor pred 40 leti, ko sem bil njegov sourednik. Vendar sodim, da vsaj delno vem, kaj je skrb uredništva in izdajateljev: stalno vpraševanje, kaj bi bilo najbolj potrebno v določenem času, obenem s skoraj môro, kaj in kako storiti, da bo čim bolj odgovarjalo zahtevam dejanskim naročnikom in bralcem ter še tolikim drugim, ki bi — in da bi — to mogli biti.

Če bi moja beseda kaj veljala, bi vsakomur priporočil, naj poskusi z branjem, ali še bolje, z naročnino, čeprav bi to nekoliko oškodovalo njegov proračun, to se pravi, žep. Skušal bom vsaj v tem dati dober zgled.

Spomini na sodelovanje pri „Duhovnem življenju“

MARJAN ŠUŠTERŠIČ

Ne vem več, kdo me je koncem leta 52 povabil v uredniški odbor revije DŽ. Tam naj bi pomagal pri tehničnem urejevanju in opremlenju. V tovarni sem imel izmenično delo dopoldne, popoldne in ponoči. Skupaj z duhovnikom Jožetom Jurakom, ki je bil tudi „novinec“, sva ugriznila v to trdo jabolko: urejati številno gradivo, ga popravljati in skrbeti za lepo razporeditev. Seveda ni smela izostati lepa zunanja in notranja oprema. Revija, ki nima privlačne „obleke“, primernih fotografij in risb ter drugih dopolnil — ni uspešna revija. Jasno je,

da ima glavno težo čim bolj klena vsebina člankov in drugega gradiva. Pripraviti je bilo potrebno januarsko številko za l. 1953. Revijo so v formatu 14x19 tiskali v tiskarni „Poliglota“, na Corrientesu 3114, - ki je imela slovenske črke in stavca. Torej „slovenska tiskarna“. Z g. Jurakom sva obiskala to tiskarno, kjer je bila večina materiala stavljena (vlita) v svincu. Potrebno je bilo ta material razporediti ali „lomiti“ ter dodati še drugo opremo: zaglavja, naslove, fotografije, itd. Delo je bilo zelo zamudno in naporno. Tiskarna izredno klavrna. A midva sva korajžno „lomila“. Ni bila lahka zadeva, a našla sva način strpnega in zelo dobrega sodelovanja. G. Jože Jurak je bil strokovnjak za slovenščino. Večino popravkov (korektur) je on opravil. Pri duhovnih obnavah sem občudoval njegov sijajen spomin, saj je skoro dobesedno ponovil bogato besedilo iz neke knjige. — Z različnimi vrstami črk, čeprav izbira ni bila velika — sva postavila naslove člankov. Risbe, zaglavja in okraske so nam radi oskrbeli Hotimir Gorazd, Franci Holosan in Stane Snoj. Fotografije so naredile revijo bolj pestro. Tako je z veliko potrepljivostjo oblikovanje čedalje bolj uspevalo in revija je redno izhajala, vedno sveža in za tisti čas prikupna. Njen ugled je rasel, mnogim rojakom prinašala luč in veselje. Število naročnikov je rastlo. Takrat je bila uprava še na Víctor Martínez 50, B.A. Tiskarno smo večkrat menjali, dokler nismo za stalno pristali v tiskarni Vilko (Čeč).

Za delo pri reviji nisem zahteval in dobival honorarja. Tudi potne stroške sem sam kril.

Za dr. Odarjem je vodstvo uredništva prevzel dr. France Gnidovec, glavno nalogo urejanja je imel g. Jože Jurak, sam sem pa skrbel za opremo, zaglavja, okraske, dodatna besedila in sodelovanje pri delitvi gradiva. V uredniškem odboru je imel veliko težo g. dr. Branko Rozman, vedno poln svežih idej in kritičnih misli in zvrhano mero humorja. Zame je bila vsaka seja veselo doživetje. Prijateljski odnos in možnost odkrite besede, so bile značilne za te seje. Več glav več ve in živahen dialog, - to je porajalo uspeh. Skrbel sem tudi za propagando revije.

Na to dobo sodelovanja imam res lepe spomine in vesel sem, da so mlajši delo uspešno in še boljše nadaljevali in da revija še danes kljub težavam dobro izpolnjuje svoje poslanstvo.

Cerkev Kraljice mučencev Regina Martyrum

METKA MIZERIT

„Tvojo dušo pa bo presunil meč“, je napovedal prerok.

Kraljica mučencev je Marija pod križem.

Je žalostna Mati božja, ki je sprejela v naročje mrtvega Sina.

Je Mati v temni noči samote in žalosti.

Kraljica mučencev je ime, podoba, resnica.

Zgodovinski vidik

Cerkev Kraljice mučencev stoji v bližini Kongresnega trga v ulici Hipólito Yrigoyen. Pred dvesto leti ta okraj še ni spadal pod mesto. Tukaj so imeli bogati meščani svoja poletna bivališča — pristave.

Leta 1785 je Juan Manuel Salinas kupil zemljo med današnjimi ulicami Rivadavia, Sarandí, Hipólito Yrigoyen in Pasco. Na pristavi je obnovil hišo in družinsko kapelico, ki je bila del velike kolonialne hiše in ni imela izhoda na cesto. V nišo kapelice so postavili kip Žalostne Matere božje, ki ga je Mariji Serafini Verois Salinas podarila Victoria Medrano, mati škofa Mariana Medrano. Leta 1790 so dobili dovoljenje, da se je tu ob nedeljah in praznikih darovala sv. maša, h kateri so poleg domače družine in služinčadi prihajali tudi verniki iz okolja, kakih petdeset družin. Zakonca sta se obvezala, da bosta vzdrževala duhovnika, ki je v kapelici opravljal bogoslužje. Ko je vdova Salinas umrla, je pristavo, hišo in kapelico zapustila trgovskemu družabniku svojega moža Frančišku Antoniju de Escalada, ki je kapelico tudi vzdrževal. Bil je bogat trgovec. Njegov sin, poznejši škof Mariano de Escalada, je kot otrok s svojo materjo pogosto obiskoval pristavo in krasil kapelico ter kip Žalostne Matere Božje, katero je vse življenje otroško ljubil.

Leta 1836 so se v Buenos Aires vrnili jezuiti, ki jih je Karel III. pred devetinšestdesetimi leti izgnal. Nastanili so se v svojem bivšem zavodu San Ignacio, danes Colegio Nacional de Buenos Aires. Pri zahvalni sv. maši, ki jo je daroval škof msgr. Medrano v cerkvi sv. Ignacija, je pridigal pomožni škof msgr. Escalada. Zahvalil se je jezuitom, da so se vrnili v deželo, „ker žetev je velika, delavcev pa malo“, in

sprejel jezuite in jim obljubil pomoč. Ker pa se niso hoteli pridružiti njegovim političnim spletkam, jih je začel preganjati. Jezuiti so se leta 1843 sami umaknili, ko so uvideli, da je njihovo apostolsko delovanje onemogočeno. Preprosta kapelica in Kraljica mučencev sta samevali.

Ko je Rosas izginil s političnega prizorišča, je škof msgr. Escalada zopet povabil jezuite. Želel je, da bi prevzeli vzgojo v semenišču in misijone na deželi. 6. avgusta 1856 sta

prišla iz Montevidea para-tra Juan Coris in Pedro Saderra. Duhovniki Jezusove družbe so se dokončno vrnili v Argentino. Odšla sta na misijon v Giles, Fortin de Areco in San Antonio de Areco. 12. marca 1857 pa so odprli škofijsko semenišče v poslopju Regina Martyrum, ki je postalo središče jezuitskega delovanja. Juan Coris je bil imenovan za rektorja in profesorja teologije in moralke.

Škof msgr. Escalada si je zelo prizadeval, da bi prvotno kapelico pozidal v cerkev, čeprav tega ni mogel tako hitro doseči kot je želel. 5. marca 1865 je bila buenosaireška škofija povišana v nadškofijo in msgr. Mariano José de Escalada je postal prvi nadškof. V tem času so jezuiti ustanovili zavod

Salvador (Odrešenik) in prepustili bivališča Regina Martyrum škofijskemu semenišču. To se je leta 1899 dokončno preselilo v Villa Devoto. Jezuiti so se vrnili v svoje bivališče in Pedro Saderra, takratni predstojnik, je dokončal gradnjo nove cerkve z denarjem, ki ga je v ta namen zapustil nadškof msgr. Escalada. Pozidali so prezbiterij in kupolo. Leta 1888 so blagoslovili glavni oltar, kamor so sicer postavili kip Žalostne Matere božje ob križu, vendar to ni bil prvotni kip. Kraljica mučencev, ki je od vsega početka kraljevala na tem kraju, je ostala pozabljena v temnem kotu zakristije. Nosili so jo le v procesiji na

jim obljubil svojo pomoč. Da bi lahko ustanovili noviciat, jim je ponudil v uporabo pristavo, ki jo je podedoval po svojem očetu Frančišku de Escalada. 5. avgusta 1837 so jezuiti prevzeli posest in kapelico ter jo postavili pod varstvo presvete Device, ki je kraljevala v stari kapelici pod naslovom Regina Martyrum — Kraljica mučencev. Jezuiti so popravili staro hišo. Noviciat je napredoval in čez dobro leto sta tukaj živela dva duhovnika, redovni brat in pet novincev. Plodno delo med ljudstvom, predvsem med revnimi tega predmestnega okraja, je bilo prekinjeno zaradi preganjanja. Juan Manuel de Rosas je lepo

praznik Žalostne Matere božje tretjo nedeljo v septembru. Kasneje so postavili tudi stranske oltarje. Ko so leta 1909 nanovo pozidali stanovanjske prostore, so prenovili tudi pročelje cerkve in notranjost. Leta 1947 so blagoslovili nov glavni oltar iz belega marmorja v obliki baldahina. Vanj so postavili Kalvarijo; Kristusa na križu, kip Žalostne Matere božje in sv. Janeza. Šele leta 1962 se je Kraljica mučencev — Regina Martyrum vrnila na svoj prestol.

Cerkev danes

Vedela sem, da pater dr. Alojzij Kukovica stanuje pri cerkvi Kraljica mučencev. Prosil sem ga, da bi si skupaj ogledala cerkev. Prijazno me je sprejel, mi posodil knjigo o zgodovini svetišča in me vodil pri ogledu.

Prvotna zunanost cerkve je bila romanski slog, ki so ga leta 1909 spremenili v modernega. Notranjost je tridelni ladijski prostor s stebri in oboki, zidana v baročnem slogu. V glavnem oltarju je prvotni kip Kraljice mučencev zaradi varnosti v stekleni omari. Okronana je z zlato krono

dvanajstih zvezd, kar jo razlikuje od vseh seviljanskih kipov Žalostne Matere božje. Oblečena je v žalno črno obleko, ogrnjena s plaščem, vezanim z zlatimi nitmi. Njen lepi obraz izžareva žalost in ljubezen.

Če gremo od vhoda po desni stranski ladji, je najprej oltar sv. Antona Padovanskega. V naslednjem je kip sv. Frančiška Ksaverija; ob njem sta sv. Alojzij in sv. Stanislav Kostka, oba zavetnika mladine. Potem je oltar s kipom Brezmadežne; nato pa oltar presvetelega Srca Jezusovega. Sv.

Ignacij Lojolski, ustanovitelj Družbe Jezusove, je v naslednjem oltarju. Preko prezbiterja v levi stranski ladji je najprej kip Naše Gospe na stebru (Nuestra Señora del Pilar) potem pa svete Družine. Na lepem podstavku je kip sv. Jožefa. V naslednjem oltarju pa je Karmelska Mati božja. Ob njej sta sv. Terezija Avilska in sv. Terezija Deteta Jezusa. Sledi oltar sv. Rože; poleg sta sv. Rok in sv. Neža. V zadnjem oltarju je slika rioplatenskih mučencev — jezuitov, ki so prišli spreobračat Indijance, pa so umrli mučeniške smrti. Ob sliki sta kipa sv. Alfonza Rodrigueza in sv. Janeza Berchmansa — mislim, da oba jezuita.

Zanimivost v cerkvi sta še obe prižnici, lepo rezbarsko delo. Na koru so orgle. Spominjam se, da smo tukaj Gallusovi pevci peli še pod vodstvom pokojnega dr. Savellija.

Še enkrat sem se razgledala po cerkvi, ki je preprosta, čista in lepo oskrbovana. Pokleknila sem pred glavni oltar in počastila Jezusa v najsvetejšem Zakramentu, Kraljici mučencev pa priporočila vse naše bolnike in trpeče.

Kratke novice

MARKFIELD — V julijskem srečanju z naslovom „Religija in rasizem: naproti kulturi dialoga“ so vatikanski in muslimanski predstavniki sprejeli sklepe, da odklanjajo in obsojajo vsako obliko rasizma in želijo odpravljati predsodke, ki ga povzročajo. K boju proti rasizmu pozivajo posameznike ter vzgojne in družbene institucije v prepričanju, da verske vrednote vodijo k miru in pravičnosti. (*Ave Maria*)

CELJE — Slovenski lazaristi so 29. septembra praznovali 150-letnico svojega obstoja v Sloveniji, kamor so prišli na povabilo bl. Antona Martina Slomška. Somaševanje je pri sv. Jožefu v Celju vodil mariborski škof Kramberger. Iz kongregacije lazaristov izhajata ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode in pomožni škof v Mariboru dr. Anton Stres. (*Ave Maria*)

RIM - Od 2. do 5. septembra je bil v Slovenskem papeškem zavodu v Rimu znanstveni simpozij o največjem slovenskem ekleziologu in ekumenistu, dr. Francu Grivcu. Dognanja o osebnosti in delovanju dr. Franca Grivca je podalo približno 25 strokovnjakov iz domovine in tujine. Udeležence je 4. septembra sprejel papež Janez Pavel II. (*Ave Maria*)

BRUSELJ — V tem središču Evrope smo Slovenci dobili pastoralni center, ki se lahko postavi v bok podobnim ustanovam večjih narodov. Prva slovenska sveta maša v njem je bila 20. oktobra 2002 popoldne, kar je bil za Slovence na tem področju velik dogodek. Daroval jo je ravnatelj centra, slovenski izseljenski duhovnik v flamskem delu Belgije in na Nizozemskem Lojze Rajk. Pri maši je sodeloval slovenski pevski zbor Slomšek iz Eisdna v Belgiji. (*Ave Maria*)

Freske v zunanji kapeli cerkve Marije Kraljice miru na Kureščku

(7)

Slikar Čemažar opisuje središčno vsebino četrte stene (nad stranskim širokim lokom): „Predstavi nam slutnjo tega, kar Sveta Trojica je. Na sredini je vstali in povečani Kristus, ob njem sta le z rahlimi črtami na belem polju (podobno kot pri podobi učlovečenja Besede na nasprotni strani - na drugi steni) narisana lika Očeta in Svetega Duha. Božje osebe obdaja belina, skrivnost skrivnosti, katere je deležna tudi Marija Kraljica miru. Iz obilja milosti nam prinaša med plameni nebeškega veselja mir, ki ga svet ne more dati. Kraljica miru ima na glavi le s črtami narisano krono z milostne podobe, ki je nad oltarjem v cerkvi na Kureščku. Njena desnica je položena k srcu, ki vidi, spremlja, premišljuje in posreduje ta mir. Mir, ki ga na tem kraju po Božjem usmiljenju v obilju deli.

Levo od podobe Svete Trojice je naslikan prazen grob, kamor sta vstopila apostola Peter in Janez. Peter v spomenu na svojo zatajitev Kristusa priznava greh in se hkrati ob liku prta, v katerega je bilo povito mrtvo Jezusovo telo, bliža k Jezusu z besedami: „*Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad.*“ Apostol Janez pa se sklanja k povojem in prtiču, ki je bil posebej zvit na drugem mestu. „Videl je in veroval.“ Pred grobom je stala Marija Magdalena in jokala. Naproti ji je prišel vstali Učenik.

Priče trpljenja, preganjanja in zavračanja svete Cerkve so še posebej njeni pastirji, škofje. V luči Gospodovega trpljenja in zmage nad grehom in smrtjo zaupno vodijo božje ljudstvo k Očetu. Tu sta upodobljena pomožni škof, priča težkih časov in gotovo priprošnjak za slovensko Cerkev, **dr. Stanislav Lenič**, rojen v Cerkljah ob Krki (1911-1991) in **nadškof dr. Jože Pogačnik**, rojen v Koprju pri Tržiču (1902-1980). Pod njima je podoba **Antonije Premrov**, rojene v Martinjaku pri Cerknici (1912-1949), sestre reda Marijinih sester. Ker je ljubila cerkveno petje in privabila k zboru, ki ga je vodila, veliko mladih, je morala prestatu skrajno ponižanje ter mučenje in bila nato vržena v Cerkniško jezero.

Jezus Kristus ima pred seboj kamnito mizico, oltar. Na njem je razlomljen kruh. Podoba želi spomniti na njegovo

razodetje po vstajenju, ko je bil pri večerji v Emavsu skupaj z učencema.

Desno od podobe Svete Trojice: Tudi apostolu Tomažu se prikaže vstali Gospod. S sklenjenima rokama na prsih zre k njegovim ranam in priznava: „*Moj Gospod in moj Bog!*“

Pod podobo Marije Kraljice se z rokama in pogledom odpira Božjemu usmiljenju sv. Favstina Kowalska (1905-1938). Gospodovo usmiljenje, ki se je na poseben način razodelo (bel in rdeč žarek - simbol vode in krvi, ki prihaja iz Jezusovega srca), kaže na resničnost Božjih besed. Sv. Štefan, prvi Kristusov mučenec, poln Svetega Duha, upira pogled k nebu in gleda Božjo slavo. Ker je ta del slike še posebej namenjen likovni predstavitvi Jezusovega usmiljenja, omenimo zadnje, odpuščajoče besede prvega mučenca: „*Gospod, ne prištevaj jim tega greha!*“

Poleg podobe sv. Štefana je naslikan duhovnik in spovednik, pričevalec za vero, **Danijel Halas**, rojen v Črenšovcih v Prekmurju (1908-1945). Ko se je s kolesom vračal s spovedovanja (bil je iskan spovednik) domov, so mu nasprotniki vere in Cerkve nasilno zaustavili življenjsko pot.

Nad njim so upodobljene tri žene, ki so svoja plemenita življenja potrdile s pričevanjem za vero in z mučeništvom: na sredini je Judinja in spreobrnjenka Edith Stein, karmeličanka, sv. Terezija Benedikta od Križa (1891-1942). Njen filozofski um se je zadrževal v znanosti križa (temeljno delo), njeno življenje pa je bilo kot dar za spravo potopljeno v skrivnost križa.

Na levi ob njej je učiteljica, mlada žena **Ivanka Škrabec Novak**, rojena v Hrovači pri Ribnici (1915-1942), ki je skupaj z otrokom, ki ga je nosila pod srcem, umrla nasilne smrti. V pretresljivem in duhovno izredno bogatem pismu nerojenemu otroku je med drugim napisala: „...*In vendar: moje telo bo kmalu daritveni ciborij... Ti, moj otrok, pa hostija v njem.*“ Na desni strani je upodobljena učiteljica **Vera Lestan**, rojena v Mirnu pri Gorici (1908-1943). Sovražnika je motila njena dejavna vera in ljubezen do petja. Pisala je tudi pesmi duhovne vsebine.

V gornjem desnem oglu stene (kot

že rečeno, vrhove ogloy cerkvene lope v duhu videnja očeta Špeliča varujejo slovenski škofje) je naslikan (še živeči) **nadškof dr. Alojzij Šuštar**, rojen na Gramadi pri Trebnjem (1920), ki je 30. avgusta 1992, ob praznovanju Marije Kraljice miru, blagoslovil obnovljeno cerkev na Kureščku. Kot nadpastir se je zavzemal za spravo v našem narodu.

Spodnji desni del slike želi biti izraz usmiljenja in odpuščanja, sprave in miru. Po starem ustnem izročilu je prav to dvoje predstavljalo razlog za začetek božje poti na Kureščku. Na novi freski nista upodobljena spravljena graščaka, temveč moža v belih oblačilih. Med njima in likom sv. Štefana je razgrnjen list Božje besede, na katerem sta izpisani črki alfa in omega ter kaplje krvi. Deklica v belem jima prinaša v prtiču, na katerem je izvezeno znamenje Božjega Jagnjeta, blagoslovljen velikonočni kruh.“

Konec

KRATKE NOVICE

TORONTO — Nadškof Anthony Meagher je v imenu Kanadske škofovske konference sporočil, da so pri organizaciji svetovnega dneva mladih v Torontu „pridelali“ kar 19 milijonov evrov izgube. Nadškof je zato prosil Cerkev po svetu, naj jim pomaga prebroditi finančne težave. Povedal je še, da je na svetovnem dnevu sodelovalo 187 tisoč mladih, ki so se predhodno javili, precej pa je bilo takih, ki so prišli na srečanje nenapovedano. Največ romarjev je prišlo iz Združenih držav Amerike, kar 51 tisoč, Kanado pa je zastopalo 49 tisoč mladih. (*Ave Maria*)

KOPER — Srebrni jubilej — 25-letnico obnovljene in povečane škofije so v Koprju praznovali 11. januarja 2003. Somaševanja v koprski stolnici, ki ga je vodil apostolski nuncij Giuseppe Leanza, so se udeležili slovenski škofje, pravoslavni metropolit Jovan Pavlovič ter predstavniki javnega in kulturnega življenja. (*Ave Maria*)

LONDON — Za pomožnega škofa v Westminsteru je bil 6. januarja imenovan Alan Hopes, ki je 24 let opravljal razne službe v anglikanski Cerkvi. Nazadnje je bil kanonik v londonski katedrali sv. Pavla. Leta 1992 je postal katoličan, po triletnem študiju teologije pa je postal leta 1995 katoliški duhovnik. (*Ave Maria*)

V PRIMEŽU

REVOLUCIJE

(7)

IVAN LAVRIH

MEDVEDJEKOV GOZD

Od vseh jetnikov, ki smo bili zaprti v kočevskem gradu, nas je ostalo živih samo 18. Nemci so tedaj začeli ofenzivo proti Kočevju, zato je moralo „sodišče“ pa tudi ujetniki oditi. Zopet so nas zvezali z žico in nas 22. oktobra odpeljali na tovarnjaku v Grčarice.

Vas je bila skoraj popolnoma porušena in požgana. Zato so poskrbeli partizani, ko so z italijansko pomočjo zavzeli Grčarice. Župnišče ni bilo preveč poškodovano, zato so nas peljali tja. Več sob v župnišču je bilo že natrpanih z drugimi jetniki. Nas so dali v majhno sobo pri kuhinji, ki je bila neke vrste shramba. Lačni smo bili, pa nam niso ničesar dali. Kaj bodo z nami naredili, tudi nismo prav nič vedeli.

24. oktobra, ob 8. uri zjutraj, so poklicali 21 jetnikov. Postavili so jih v vrsto pred župnišče, ravno pred našim oknom. Videl sem župnika Viktorja Turka in pater Placida Grebenca iz Stične. Poklical sem Turka. Videl me je. Turk je zahteval od partizanov duhovnika, ki bi jih spovedal. Komunisti so se mu samo smejali. Župnik Turk in pater Placid sta se ozrla proti oknu in sem jima dal odvezo. Turk je še zaklical: „Pod štengami.“ Nisem razumel, kaj naj bi to pomenilo. Vendar sem pogledal pod stopnice, ki so peljale pod streho in tam sem našel njegov brevir in stolo v njem. V brevirju pa so bila tudi

napisana mnoga imena onih, ki so jih komunisti pobili, s katerimi je bil župnik zaprt.

Teh 21 ujetnikov so partizani odpeljali v gozdiček nad Grčaricami, v majhno dolino in jih tam ustrelili. Strele smo slišali, tako smo sedaj lahko sklepali, kaj se bo zgodilo tudi z nami. Te mučence smo pozneje, po nemški ofenzivi, izkopali in pri tem sem bil sam navzoč. Pater Placid je bil popolnoma nag. Samo kolar je imel za vratom in rožni venec. Po celem telesu je imel polno ran. Župnik Turk je bil pobit s kamenjem. Poleg njega smo našli v grobu vrečo ostrega kamenja, s katerim so ga pobijali, dokler ni izdihnil. Po vsem telesu je imel rane, posebno po glavi. Enako so bili mučeni tudi drugi. Nekateri smo identificirali: dr. Vinko Blaško, Ernest Šijanec, Boris Pertot, dr. Graif in njegov brat in drugi.

Število jetnikov v Grčaricah se je tako zmanjšalo na 54. 24. oktobra so nas odpeljali v gozd nad Grčaricami, kjer smo taborili dva dni. Malo smo mislili na beg, pa ni šlo. Straže so bile premočne in preveč budne. Enemu pa je le uspelo pobegniti: Antonu Modicu iz Žingaric. Ko so komunisti to opazili, so nam pod smrtno kaznijo prepovedali zapustiti taborišče. Od prestanega živčnega in telesnega trpljenja, posebno lakote, smo bili popolnoma izčrpani. Posebno bolan je bil neki starejši možakar, Štalcar po imenu. Da ne bi delal sitnosti s svojo boleznijo, so

ga enostavno ustrelili, truplo pa pokrili z vejami.

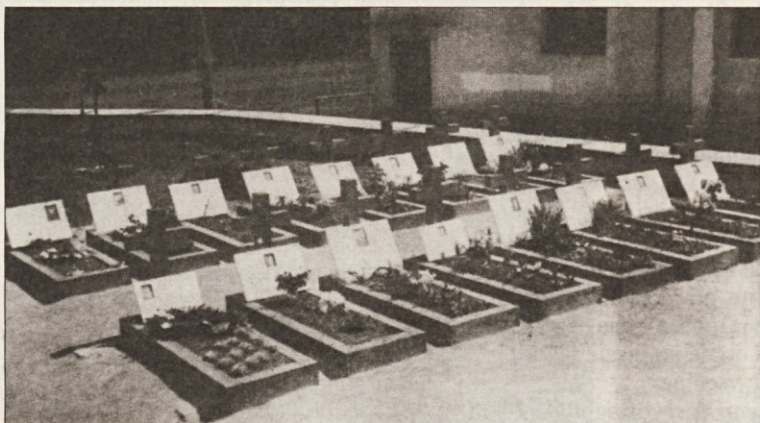
V daljavi smo slišali streljanje, znamenje, da se Nemci približujejo Kočevju in Grčaricam. Zato zopet na pot, v hrib Medvedjek ali Medvedjekov gozd. To je bilo po mojih zapiskih 27. oktobra. Po večurni hoji skozi pravi kočevski pragozd smo prišli do neke jase, kjer naj bi bilo naše taborišče. Uredili smo svoje „postelje“: smrekove veje za „blazino“, veje za podzglavje in veje za pokritje. Streha pa nebo nad nami.

Vode v taborišču ni bilo. Studenec je bil v dolini, skoraj štiri ure tja in nazaj. Vsako jutro je šla dol kolona ujetnikov s stražo in v kantah smo na kolih preko rame prinesli vodo v taborišče. Imeli smo prav malo hrane, nekaj smo nakradli okoli Grčaric. Imeli smo še eno mulo, ki pa so jo Nemci z letala ustrelili. Ta mula je bila naša hrana več dni. Zadnje dni je bila že seveda precej „živa“, črvida, pa je še kar šlo. Neko noč sem bil tako lačen, da sem tvegaj življenje, da bi kaj „organiziral“, ukradel za pod zob. V kotlu, kjer smo kuhali, smo vedno pustili malo za stražarje, ki so zgodaj zjutraj prišli nazaj v taborišče. Po trebuhu sem se splazil do kotla, segel z roko vanj in zagrabil velik kos „mesa“. S kakšnim veseljem sem se zopet plazil na svojo posteljo. Tam, v temi in pod odejo, ko sem stvar nekoliko bolj natančno pretipal in dal pod zob, je „meso“ kar naenkrat postalo kopito mule. Malo sem oglođal, in je bilo konec moje večerje.

Četa partizanov, ki je bila z nami, je štela kakih 90 mož. Dejansko se tudi oni niso imeli veliko boljše kot mi, vendar so le imeli nekaj pravih šotorov.

Še vedno nam ni bilo jasno, kaj bodo z nami počeli. Zakaj nas niso takoj ustrelili?

Čez dan smo morali poslušati predavanja o OF in njenem čudovitem delu za

Druga skupina grobov dobrepoljskih fantov, žrtev komunistične revolucije, pred dobrepoljsko cerkvijo. Po končani vojni 29. avgusta 1945 so komunistični „osvoboditelji“ zahtevali od sorodnikov tam pokopanih, da so morali grobove odpreti, z golimi rokami izkopati ostanke umrlih, znositi na kup, kjer so jih zažgali. Ali je šlo za slabo vest, ali za brisanje sledi, ki bi pričale o njihovih zločinih?

osvoboditev slovenskega naroda, istočasno pa tudi govore o naši zaslepljenosti, neumnosti in izdajalstvu. Zaveđen Slovenec sploh ne more biti zunaj OF. Seveda, komunistična partija je avantgarda, voditeljica v osvobodilnem boju. Predavatelj je bilo več. Vso šolo ali pranje naših možganov je vodil advokat Lemež. Tudi naša „pričevanja“ so zahtevali. Za dan, ko smo pobegnili, bi moral jaz predavati o škofu Rožmanu v službi nemškega Gestapa.

V svojih tajnih pogovorih smo ujetniki prišli do zaključka, da nas bodo prej ali slej gotovo postrelili. Treba bo misliti na beg. To pa ni bila lahka zadeva, kajti raztepane partizansko enote so se zatekle v kočevske gozdove in vedno so kakšne enote hodile mimo našega taborišča.

Treba bo kako izvedeti, kaj nameravajo partizani narediti z nami. Pa smo pregovorili mladega fantiča Črtaliča, komaj 16 let mu je bilo, da se prostovoljno pridruži partizanom. Uspelo mu je. Prav z veseljem so ga sprejeli, ko je na dolgo in široko „obžaloval“ svojo preteklost in obljubljal „zvestobo“ OF. Čez nekaj dni so ga naredili celo za kurirja med našim taboriščem in glavno komando nekje v Medvedjeku. Fant je lepo opravljal svojo službo. 31. oktobra se je vrnil z glavne komande, toda predno je sporočil naročilo našemu štabu, je prišel k Mavcu in meni in nama povedal, da nas morajo vse likvidirati, ker se Nemci približujejo Medvedjeku.

Povedal sem novico drugim ujetnikom, nekateri so verjeli, drugi ne. Kako to veva, pa nisva smela povedati zaradi Črtaličeve varnosti. Takoj, še isti večer, sta se organizirali dve skupini za pobeg. V vsaki skupini štirje. Prvi skupini je uspelo oditi iz taborišča v temi v zgodnjih

jutranjih urah. Jaz pa sem bil v drugi skupini, ki je bila določena, da gre zgodaj zjutraj po vodo k studencu. V tej skupini nas je bilo 16 in trije stražarji. Eden od njih je bil tudi naš zaupnik Črtalič. Ta je vzel drugega stražarja in sta šla daleč spredaj pred kolono. Vedel je, da bomo skušali pobegniti. Ujetniki smo korakali v gosjem redu s kanglami na lesenih drogih na naših ramenih. Jaz sem bil zadnji v koloni, pred menoj Jaka Mavec, pred Mavcem pa dva naših ujetnikov, Baraga in Černe, ki sta vedela za pobeg, a med njima je bil partizan Pokarc iz Kočevske Reke (morda je to le partizansko ime). Vsi smo ga poznali, ker se je neprestano hvalil, koliko „belčkov“ je že pobil.

Pot, po kateri smo šli, je bila nevarna. Vedno smo srečevali kakšne partizanske patrolje. Načrt je bil naslednji: jaz, kot zadnji, bom dobro pazil in prisluškoval, če kdo od kod prihaja. Ko bo vse mirno, bom trikrat zakašljal, kar bo znak za pobeg. Skoraj tri ure smo že hodili. Končno je bilo vse mirno. Trikrat sem zakašljal in zavpil drugim pred mano: „Partizani imajo povelje, da nas morajo vse pobiti. Pobegnimo, dokler je čas in prilika.“ In že sva z Mavcem pobegnila v gozd, brez vsakega cilja, samo stran. Takoj sva zaslišala strahovito vpitje in preklinjanje. Ustavila sva se in čakala, da pridejša še druga dva ali morda še kdo več. Čez nekaj časa je postalo vse mirno. Kmalu sta prišla dva ujetnika, eden je imel roko tako ogrizeno, da je meso kar viselo od kosti. Povedala sta nama žalostno zgodbo: partizan Pokarc se ni dal razorožiti, divjal je kot nor in hotel vse pobiti. V silobranu, v boju za življenje in smrt, sta ga premagala z njegovim bajonetom, obležal je mrtev na tleh. Vzela sta mu puško in dve ročni bombi. Ker je par-

tizan vpil in preklinjal, mu je eden od naših skušal zamašiti usta z rdečo ruto, ki jo je imel okoli vratu. Partizan mu je močno razgrizel roko, tako da mu je meso kar viselo vstran.

Od ostalih dvanajstih se ni nobeden odzval mojemu opominu. Šli so do studenca, napolnili kante z vodo in se vrnili v taborišče. Ko so prišli do taborišča, je bilo vse prazno. Vse jetnike so medtem premestili na Travno goro in tam postrelili. Postrelili so tudi te, ki so se vrnili od studenca. Naš zaupnik je bil pri tem dejanju prisoten. Naslednji dan je pobegnil tudi on. Pridružil se je domobrancem, kjer je povedal to zgodbo. Ob koncu vojne se je z drugimi umaknil na Koroško, bil vrnjen in ubit.

Poboj na Travni gori je opazoval 12 letni deček, ki je bil skrit v gozdu. Zapomnil si je kraj in v drevo vrezal letnico 1943. Tudi njegov stric, ki je bil terenec, mu je o tem pripovedoval. Ta deček, ki je danes ugleden gospod, je vodil sorodnike pobitih do grobišča na Travni gori.

Mi štirje pa smo bili sredi teh nepreglednih kočevskih gozdov brez vsake orientacije. Vsi smo bili oslavljeni, saj nismo imeli nobene hrane in naš ranjeni tovariš je izgubil toliko krvi, da je nekajkrat kar padel na tla. Vendar smo pozno proti večeru prišli iz gozda.

Pred nami je bila vas in videli smo, kako je nemška patrola na motorni prikolici ravno prihajala iz vasi. Kaj storiti? Bali smo se, da nas bodo Nemci enostavno ustrelili. Končno smo obesili Mavčeve spodnje hlače (niso bile prav bele) na puško in z dvignjenimi rokami šli proti vasi. Znašli smo se v rokah Nemcev. Povedali smo jim svojo zgodbo, a nam niso verjeli. Ker sva bila dva duhovnika, sva rekla, naj pokličejo domačega župnika, da naju bo identificiral. In res je župnik Krašna prišel in povedal Nemcem, kdo sva, da sva duhovnika, da smo bili vsi štirje na kočevskem procesu in da smo zdaj pobegnili od partizanov. Njemu so verjeli. Zdaj so nam dali kruha in čaja.

Toda kaj z nami narediti? Nemci so bili v ofenzivi in nas niso hoteli izpustiti. Znali smo nemško, oni pa so rabili tolmače. Zato smo morali drugo jutro z njimi, ravno mimo našega taborišča. Na poti, v bližini studenca, smo našli tudi tru-

Hrovača, 7. novembra 1993. Blagoslovitev spomenika na mestu, kjer so pokopane jelendolske žrtve. Pod komunizmom je tam lahko rastle le trava.

plo ubitega Pokarca, le nekdo mu je že čevlje ukradel. Blizu taborišča smo našli tudi grob vseh pobitih. Našli smo tudi skladišče partizanske municije, kar so Nemci vse zažgali. Od tu smo šli preko hriba na Notranjsko do Vrhnike. Prosili smo, naj nas vendar spuste. Nič, naprej. Gorenjska, Štajerska, v Kostanjevico in Novo mesto ter Trebnje. Ker smo pač bili z Nemci v isti kompaniji, smo si malo razdelili uši. Vsa kompanija, kakih 120 mož, se je nabrala uši. V Trebnjem so nas nagnali na farovško dvorišče, tam smo se morali do nagega sleči in so našo obleko kuhali v svinjskih kotlih. Mi pa smo se morali po vsem telesu namazati z neko tekočino, ki je umorila in uničila tudi jajčeca uši. Tako so Nemci le nekaj dobili od nas štirih: uši. Mi pa smo dobili od njih hrano in „čike“, da smo lahko kadili.

Iz Trebnjega smo šli proti Radohovi vasi, kjer so nas partizani napadli iz gozda. Nihče ni bil ranjen, le eden od Nemcev je izgubil svoja očala. Tu sem bil komaj en kilometer od svojega doma, pa me niso pustili domov. Kar naprej čez Čušperk in Šmartno v Litijo. In tu so nas končno spustili. Takoj smo šli na vlak in v Ljubljano, kamor sem prišel na Miklavža, 6. decembra. Takoj sem šel h kanoniku Gogali, vendar me ni spoznal. Kuharica Marija pa me je. Takoj sta me nagnala v splošno bolnico, da me je zdravnik pregledal in so mi odpravili garje. Kopalni so me v žvepleni vodi, da so garje kmalu zginile in tudi zadnji ostanki uši. Naše tolmačenje je pomagalo veliko ljudem, da jih niso Nemci zaprli in poslali v koncentracijska taborišča.

Tako se nas je rešilo samo osem od vseh, ki smo bili zaprti v kočevskem gradu in Grčaricah. Kot mi je znano, so se vsi pozneje pridružili domobrancem in so bili po vojni vrnjeni s Koroške, nakar so jih komunisti pobili. Tako sem ostal edina živa priča tistih žalostnih dni.

V smrt odhajajoči prijatelji so mi ponovno naročali, naj svetu povem resnico, naj povem, da niso bili narodni izdajalci, ampak so ljubili svojo domovino do zadnjega diha, naj povem našim politikom, da je moč naroda samo v edinosti; razprti, ljubosumja in boj za oblast nas bodo samo uničili; naj povem vsem, da narod, ki bo ljubil Marijo in bo poslušal in izpolnjeval Kristusov nauk, ne bo nikdar propadel. Istočasno pa so opozarjali, naj komunistom nikdar ne zaupamo, tudi če pridejo v ovčjih oblekah. Komunistem pomeni samo smrt naroda.

Prihodnjič dalje

Zanimiva in pestra življenjska pot mons. Janeza Hladnika

(5)

K Sveti Rozi

Ko je g. Hladnik leta 1940 pripravljaval prireditev „Duhovnega življenja“, je hotel k temu pritegniti tudi svoje argentinske prijatelje iz Floresa, ki jih je bilo že kar lepo število. Toda s tem se ni strinjal njegov župnik. Poklical ga je in rekel: „Kaj misliš, da moji ljudje nimajo kje zapraviti denarja in ga morajo ravno tebi nesti? Sit sem že tvojih spletk. Glej, da se pobereš čimprej!“

Ta očitek ga je zadel v živo. Udomačil se je že v Floresu. Lepo število prijateljev si je nabral. Vsi člani Katoliške akcije so bili njegovi spovedanci. Pa kaj je hotel? Šel bo, pa mir besedi.

Poklicni tovariš, kaplan Pedro Gatti, ga je tolažil: „Le kaj bi ti bilo žal tega! Saj si že dosti dolgo tukaj. Čas je, da si poiščeš kaj boljšega. Zakaj ne greš k Sv. Rozi k župniku Carboneju?“

Tega župnika je Hladnik poznal že od prej in zato mu omenjeni nasvet ni bil neljub. Kar takoj je stopil k Sv. Rozi in se z župnikom vse domenil. 22. novembra 1940 je že pripeljal svoje stvari v novi dom, kjer je dobil krasno sobo z lastno kopalnico in še posebno sobo za arhiv „Duhovnega življenja“, katerega je moral umakniti iz Duhovskega doma.

S tem se je začela najlepša doba

njegovega življenja v Argentini. Z župnikom se je odlično razumel. Kaplani so bili prijetni tovariši. Nobene ovire ni bilo za opravljanje njegove dolžnosti, kakor je bil tudi on vedno pripravljen za katerokoli delo pri župniji.

Spet je imel stalno spovednico, mašo pa ob nedeljah najprej za Slovence. Ob dvanajstih je bil navadno že doma, kjer je imel zadnjo nedeljsko mašo. Če je imel kdaj kako oviro, je tudi zadnjo nedeljsko mašo radevolje opravil župnik.

Dobil je tudi lasten telefon, kar v tistih časih ni bilo tako enostavno kot je danes. Hrano je imel doma. Če je kdaj prišel pozno s svojih apostolskih potov, ga je večerja zvesto čakala.

Domovina v ognju

Na cvetno nedeljo, 6. aprila 1941, so Nemci napadli Jugoslavijo. Sv. mašo na velikonočno nedeljo, 13. aprila, je imel g. Hladnik v kripti Sv. Roze. K njej so prišli ne le Slovenci, kot navadno, temveč vsa srbska, črnogorska in makedonska izseljenska družina.

Ko je prebiral vojna poročila, je zvedel, da je bilo nekaj boja z Nemci na Dravi in še ponekod na slovenski meji. Italijanske čete pa so prodrle do Ljubljane. Potem je zvedel čez teden dni

Cerkev San José de Pompeo v Lanusu, kot jo je zgradil msgr. Janez Hladnik.

iz časopisov, da so Italijani ustanovili Ljubljansko pokrajino, kot posebno upravno enoto. Nato pa dolgo ni zvedel o dogodkih doma nobene besede več. Tudi nobeno pismo ni več prišlo.

V juliju 1941 je dobil Hladnik pismo iz Palestine od Franca Gabrovška, ki je bil njegov novomašni pridigar. Vodstvo Slovenske ljudske stranke ga je poslalo iz države, da bi zastopal slovenske interese zunaj v svetu. Kako je doma, ni vedel nič. Pač pa je pisal, da je bil pri bombardiranju Beograda ubit dr. Kulovec, ki je prevzel za Korošcem vodstvo stranke. V Ljubljani se šopirijo Italijani, v Mariboru Nemci, Pavelić pa je razglasil svojo „Neodvisno“ Hrvatsko. V pismu mu je še naročil: „Bodi na straži! Verjetno te čakajo velike naloge, ki jih bo terjala od tebe domovina.“

Odmevi vojne v Evropi so postajali v Argentini z leti čedalje glasnejši. Med našimi rojaki je začela pihati rdeča sapa. „Seccion especial“ (Posebni oddelek) pri policiji se je zaradi tega začela zanimati za slovenska društva in časopise.

Da bi se tedniku „Slovenski tednik“ ne zgodila kaka nevšečnost, ga je gospod Hladnik pokril s svojo duhovsko suktnjo. Sprejel je odgovorno uredništvo, kar je bilo nadvse koristno, kajti tako je skozi tri leta mogel res vodilno vplivati na slovensko javno mnenje. Pisal je razna poročila in črtice. Ljudje so njegovo pisanje radi brali in tako je obdržal ta položaj vse do konca 1944, ko je Titova propaganda osvojila javno mnenje in se je Hladnik moral iz uredništva umakniti.

Druge novice od doma

Sredi poletja 1941 je Hladnik dobil iz jezuitskih virov strahotno in obširno poročilo o divjanju Nemcev na Gorenjskem in na Štajerskem. Bral je o nečloveškem postopanju z duhovniki in s slovensko inteligenco ter o maščevalnem pobijanju talcev.

V Rosariju je zvedel od

G. Hladnik vodi procesijo na čast farnemu patronu sv. Jožefu po ulicah svoje fare.

bratranca, da mu je v domovini teden dni po vdoru Italijanov umrla mati. Takoj je napovedal zanjo osmrtno mašo. Cerkev Sv. Roze je bila ob tisti priložnosti nabito polna slovenskih rojakov in njegovih argentinskih prijateljev.

Minilo je leto, odkar je vojno gorje zagnilo domovino. France Gabrovšek mu je pošiljal skromna poročila iz Anglije, iz katerih je bilo razvidno, katere sile so bile že na delu, toda ni bilo jasno, kako se položaj razvija. Leta 1943 je Hladnik slišal žalostno vest, da so mu Italijani ubili brata Franceljna. Kasneje je zvedel, da so ga Italijanom denuncirali partizani, ker ni hotel sodelovati z OF. Iz Severne Amerike so pričela prihajati čudna poročila, ki so postavljala v senco do takrat glavnega junaka, generala Mihajloviča. Začelo je prevladovati Titovo ime. Govorilo se je o partizanih. Ime 'partizan' je spominjalo Hladnika na delovanje komunistične partije, a besede OF, Osvobodilna Fronta, povezane s partizanstvom so ustvarjale dvom in zmedo.

Nejasne vesti

Iz Severne Amerike je dobival informacije, ki so ga navdajale z upanjem, toda vedno so bile obdane od okolnosti, ki so mu vzbujale dvom.

Da so narodni borci v vojaški akciji

ubili v Vranji peči pri Zaplani devet domačih fašistov. Kdo so mogli biti v Vranji peči fašisti, je ugibal. Odkod so prišli? Da so narodni borci razbili in zažgali fašistično gnezdo med Novim mestom in Šent Jernejem. Kako je to gnezdo nastalo?

Kmalu je dobil pismo Franca Gabrovška, ki mu je pojasnilo: kadar bereš, da so junaki OF uničili kako fašistično gnezdo, vedi, da gre za boj med rojaki. Partizani se bore za zmago komunizma. Pobijajo svoje idejne nasprotnike in napadajo naše fante, ki so organizirani v Vaških stražah.

Medtem je vojna divjala naprej. Tukajšnji komunisti, ki so prvi dve leti zagovarjali Hitlerjeva nasilstva, so se potem, ko je ta napadel Sovjetsko zvezo, kar čez noč prelevili in začeli bruhati propagandni ogenj na nemške naciste. Kralj Peter, ki se je držal najprej Mihajloviča, se je obrnil k Titu. Tedaj dobi Hladnik iz Severne Amerike list „Ameriška domovina“. V njem je našel čudovito razlago tega, kar se je dogajalo doma. Doumel je, da divja v domovini komunistična revolucija, ki pripravlja tla za komunistično diktaturo po koncu vojne.

Ker iz Slovenije ni bilo nobenega glasu, je Hladnik pisal domov po Rdečem križu. Čez pol leta, to je bilo leta 1944, ko je na tisto pismo že pozabil, je dobil odgovor: Mati mrtva, zakopana v Rovtah. Brat Francelj ubit. Brat Nace oficir.

Dom stoji nedotaknjen. Vsi drugi so doma živi in zdravi. Jaz sem še tu župnik. Podpis Franc Zalokar.

Stalingrad in Beograd

Hitlerjev pohod na Rusijo se je ustavil. Sodelovanje ameriških, angleških in ruskih čet je Hitlerju začelo delati sive lase. Ves svet se je čudil junaškemu boju ruskega naroda. Stalin je apeliral na rusko domovinsko čustvo in Rusi so ustavili Hitlerja.

Gospod Hladnik se je dobil z dr. Kjudrom, ki je bil tedaj jugoslovanski odpravnik poslov. Razmišljala sta o tem. Hladnik pesimist, on pa optimist. „Boste videli, gospod, da nam bo vojna prinesla srečen konec...“

Hladnik, da ne bi storil komu krivice, je s skrajno

Zlata poroka Oskarja Preglja in Stanislave, roj. Močnik

Zakonca Pregelj iz Tablade sta 4. januarja praznovala v cerkvi Marije Pomagaj 50-letnico poroke. Sinovi in hčere z družinami ter drugi sorodniki so ju spremljali tako pri zahvalni maši kot tudi pri slavnostni pogostitvi v Slomškovem domu.

Oskar Pregelj je doma iz Kanalskega Loma, okraj Most na Soči. Oče je bil največji kmet v občini. V družini se mu je rodilo 12 otrok: 8 fantov in 4 dekleta. Ti kraji so po prvi svetovni vojni prišli pod Italijo, zato je Oskar hodil v italijansko ljudsko šolo, le katekizem je imel v slovenščini. Kot mlad fant je delal doma na kmetiji. Pri osemnajstih letih je šel za delom v Trst in nato v Gorico, kjer so ga pa kmalu mobilizirali Nemci. Po šestih mesecih je od njih pobegnil in šel k domobrancem v Kobarid, kjer je ostal do konca vojne. Tedaj, meseca maja 1945, pa je njegova četa odšla iz Kobarida proti Gorici, a se pri Solkanu razšla. Oskar se je

s skupino šestih domobrancev skrival ob Soči, ko je zvečer v temi zagledal dve dekleti, ki sta hodili od grmovja do grmovja in iskali nekoga. Oskar ju je ogovoril, misleč, da sta njegovi sestri. Bili sta kmečki dekleti iz tistega kraja, ki sta hoteli pomagati domobrancem, ki so se skrivali v kraju. Tej skupini fantov sta prinesli najprej mleka, ponoči sta jim pa kazali pot v bližnjo kmetijo, da so se skrili v kleti in tam

ostali šest dni. Obvestili sta tudi kapucine v Gorici, ki so imeli zveze z Angleži, da so poslali vojaški kamion določeno uro na določen kraj, ki je skrivače naložil in jih odpeljal v kasarno v Gorico. Naslednji dan so jih Angleži odpeljali v Palmanovo, dva dni kasneje pa v notranjost Italije, v Forli. V tem taborišču ni bilo ne šotorov ne barak in so živeli pod „milim nebom“, v soncu in dežju. Po treh mesecih je ušel od tam najprej Oskarjev brat, naslednjega dne pa še Oskar skupaj s sovaščanom. Namenila sta priti v Riccione, od tam 70 km oddaljen kraj. Hodila sta „na prst“ in se s pomočjo kamionov, ki so jima ustavljali, bližala svojemu cilju, nekaj poti sta pa naredila tudi peš. V Riccioneju je Oskar našel svojo mamo, brata, ki je ušel iz taborišča en dan prej, in štiri sestre.

Po enem tednu sta šla brata Pregelj spet iskat delo proti Udinam in naprej v Trbiž in ga tudi dobila pri nekih Slovencih. Že po enem mesecu sta se vrnila v Gorico, kjer so bili domači. Od tam se je Oskar hodil učiti v Solkan za mizarja. Ko je bil kraj dodeljen cono B, ki je spadala pod Jugoslavijo, je Oskar nehal hoditi tja in začel v Gorici mizariti na svoje. Izdeloval je predvsem lesene kovčke za ljudi, ki so se izseljevali v Argentino,

previdnostjo objavljajl poročila v „Duhovnem življenju“. „Slovenski tehnik“ pa od leta 1944 ni bil več pod njegovim plaščem.

Proti koncu leta 1944 so novice potovale bliskovito. Italijani so se že zdavnaj podali. Hitler beži iz Rusije. Zavezniki osvajajo zahodno Evropo. Tedaj so zvedeli: Rdeča armada je pregnala Nemce iz Beograda.

„Gospod, tudi mi moramo napraviti zahvalno mašo, kot so jo Poljaki in Francozi,“ so mu govorili naši ljudje. V Hladniku pa je bilo preveč dvoma, da bi mogel verjeti, da je narod doma tega vesel. Šel je do kardinala in ga vprašal za svet, ali naj gre ali ne v to nevarno igro, ki bi utegnila postati zanj past.

„Gospod Hladnik,“ je rekel kardinal, „kar napravite zahvalno slovesnost. Če ne bo zahvalna, naj bo prosilna. Toda pazite, kaj boste govorili.“

Tega se je držal. Sveta maša je bila v kripti bazilike Najsvetejšega zakramenta. Ves govor si je napisal in ga dobesedno prebral. Hladnikova osebna molitev je bila, naj bi komunizem zapustil svojo zmoto in prišel do pravega spoznanja ter izpolnil nalogo, kakršna je bila v božjih načrtih.

Nekateri so Hladniku kasneje zamerili to mašo, toda ogromna večina naših ljudi ji je prisostvovala z istimi čustvi kot on. Molili so, da kri ne bi bila zaman prelita.

Konec vojne

Minila je velika noč 1945, minil je mesec maj, ne da bi Hladnik mogel dobiti kako jasno poročilo o tem, kako je doma. Slednjič je dobil pismo od Franca Gabrovška, ki mu je pisal o beguncih pa tudi o usodi domobrancev. Česar se je

vedno bal, to se je zgodilo. Kakih 20.000 naših ljudi je pobegnilo v Avstrijo in Italijo. Sedaj so po begunskih taboriščih in čakajo, kdo jim bo pokazal, kam naj gredo. Upali so, da se vrnejo domov, povratka pa nazaj ni. Tam jih čaka samo ječa ali smrt. Gabrovšek mu je naročal: 'Poglej ti tam, kaj bi mogel storiti za te ljudi.' Gabrovšek tudi ni vedel, kateri znanci so bili med njimi. Ni dvomil, da jih je mnogo. V Rimu na Via dei Colli 8 se je ustanovila slovenska pisarna, katera mu bo o tem kaj več povedala.

Po teh novicah se je gospod Hladnik začel gibati. To zgodbo in vse drugo, kar je njej sledilo, pa je mojstrsko opisal že dr. Tine Debeljak v eseju, ki smo ga objavili v 8. in 9. številki lanskega letnika naše revije.

Konec

Po knjigi *Od Triglava do Andov* priredil Stane Snaj

kjer so imeli Pregeljevi že svoje sorodnike. Tudi gospod Oskar, njegov brat in dve sestri so začeli misliti na Argentino. Oskar je delal račune in rekel sestri, da bi šel v Argentino za pet let... In res sta se odločila najprej on in ena sestra in s pomočjo Slovenske pisarne v Rimu dobila potrebne dokumente. V Neaplju sta se vkrcala na ladjo, ki ju je 7. junija 1948 pripeljala v Argentino. Tri mesece pozneje sta prispela za njima v deželo še en brat in ena sestra.

V Argentini si je gospod Oskar služil kruh z mizarjenjem. Začel je v Rosariu pri prijateljih, nato pa se je preselil k bratrancu v Buenos Aires, v Villa Madero. Spoznal je gdč. Stanislavo Močnik in začel misliti na lastno družino. Leta 1953 je v ramoški farni cerkvi stopil s njo pred oltar, kjer ju je poročil g. Janez Kalan. Leta 1957 je v Tabladi začel mizariti na svoje in v tem kraju živi še danes. V srečnem zakonu se jima je rodilo osem otrok: polovica dečkov, polovica dekllic. Žal je eden od fantkov, 21 mesecev star, umrl. Ostali so danes odrasli in poročeni, vsi s svojimi družinami, v katerih imata jubilarita že lepo število 20 vnukov.

Gospa Stanislava je iz kamniškega okraja, iz vasi Velika Lašna, fara Vranja peč. Tudi ona se je rodila v številni kmečki družini, kjer je bilo osem otrok: sedem dekllic in en deček. Ona je zaradi druge svetovne vojne in nemške zasedbe obiskovala samo eno leto slovensko osnovno šolo. V teh oddaljenih hribovskih krajih, obdanih z gozdovi, so se kmalu začeli zbirati partizani, ki so terorizirali vaščane in zahtevali od njih hrano ter jih komprometirali pred okupatorjem. Nemci so na partizansko izzivanje odgovarjali s požiganjem vasi, streljanjem talcev in izseljevanjem nedolžnih vaščanov. Tako se je zgodilo vasem Zlato polje, Koreno, Hrušik in še eni vasi tega okraja. Kot drugje po Sloveniji, so partizani morili tudi tu lastne rojake, med katerimi je bil en bratranec in dve sestrični gospe Stanislave.

Glavni partizanski vodja okraja je od njenega očeta zahteval oddajo hrane za partizane iz zaloge za lastno družino, ki ni bila majhna. Oče je vedel, kaj ga čaka, če ne izgine od tam. Šel je v Kamnik h glavnemu nemškemu komandantu po dovoljenje, da se izseli z družino v Avstrijo in si tako reši življenje. Bil je opozorjen, da mora govoriti direktno s komandantom in se izogniti raznim taj-

HOMEOPATIJA

PRIM. KURT KANCLER, DR. MED.

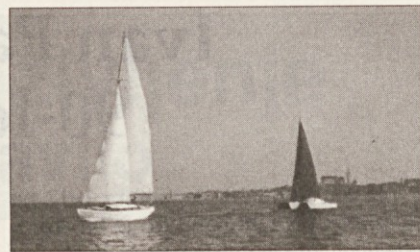
Pravkar je v zdravniških strokovnih krogih zopet vzplamtel spor o alternativni medicini oziroma o tem, kaj naj bo dovoljeno od „nešolske medicine“ in kaj ne. Zanimivo je, da traja ta spor že desetletja in da je denimo akupunktura ali zeliščarstvo v moji mladosti že sodilo med alternativno (torej „drugačno“) medicino, danes pa sta že sestavni del šolske medicine. Ne želim sedaj sodelovati v sporu o tem, kam kaj sodi, raje bom predstavil homeopatijo, prastaro zdravilno metodo, ki jo denimo Avstrijci že poučujejo na medicinski fakulteti in je torej del „šolske medicine“, pri nas pa še vedno sodi med alternativno.

Že Hipokrat govori o zdravljenju z zdravilom nasprotnega učinka, Paracelsus pa je dosti razmišljal o vplivu količine zdravila na učinek. „Similia similibus curantur“, torej podobno zdravimo s podobnim, pa je zapisal švicarski zdravnik Christian Hahnemann (1755-1843), ki velja za začetnika homeopatije. Spoznal je denimo, da skorja kinina lahko zdravi vročino, pri zdravem pa jo lahko tudi povzroči.

Hahnemann je spoznal vrsto kemičnih in naravnih snovi, ki v večjih količinah bolezen povzročajo, v

nicam na nemški komandi, ki so bile v službi komunistične OF. Oče se zaradi varnosti ni več vrnil domov in je počakal, da je družina prišla sama za njim v Kamnik. Na voz so naložili le najnujnejše in na hitro zapustili dom in živino, ki je ostala v hlevu, polja in vse, kar je rastle na njih, in se odpeljali za očetom v Kamnik. Od tam so šli v Avstrijo, kjer so živeli najprej v Vetrinju, v barakah. Po treh mesecih so jih prepeljali v taborišče Saint Gertraud, kjer so ostali tri leta. Ob koncu vojne so jih preselili v taborišče Lichtenstein, od tam pa v Trofaiach, od koder se je Močnikova družina januarja 1949 izselila v Argentino.

Po prihodu z ladjo v Buenos Aires, so argentinski uradniki ugotovili, da je oče, poglavar družine, invalid. Zato Močnikovih niso pustili z ladje. Zadevo so reševali gospodje Janez Hladnik, Anton Orehar in Vinko Rogelj in šli

manjših pa jo zdravijo. Poudaril je, da je človeka vedno treba zdraviti kot celoto, ne pa le kakega posameznega organa. Trdil je, da je osnova sleherne bolezni v presnovi, končno pa je učil, naj bo uporabljena količina zdravila (danes ji pravimo doza, homeopat pa govori o potenci, torej razredčitveni stopnji, ki jim pravimo tudi homeopatske doze) tako majhna, da spodbudi organizem k zdravljenju samega sebe.

Za homeopatijo je značilno sila zanimivo razredčevanje zdravil, ki mu šolska medicina nasprotuje. Razredčitve gredo od D 1 pa vse do D 23. Razredčitev D 6 na primer pomeni, da je en del zdravila razredčen z 1.000.000 deli vode. Ob tako ogromnih razredčinah je kajpak možno, da v kapljici uporabljenega zdravila ni niti ene same molekule zdravilne snovi.

Povejmo tudi, da Hahnemann ne dovoljuje kombiniranja posameznih homeopatskih zdravil. Prav to načelo dandanes v moderni farmakoterapiji vse pogosteje uveljavljamo. So-

menda do samega Perona ali Evite, da je družina kljub očetovi invalidnosti lahko ostala v deželi.

Zdaj že pokojni Ivan Mehle je Močnikovim ponudil teren v Tabladi, na katerem je oče s pomočjo svaka Ivana Cukjatija in nekaterih drugih moških zgradil barako za družino, da se je vselila vanjo, ko je imela samo streho in cementna tla in še brez vsake opreme. Vsi družinski člani so kmalu dobili zaposlitev, da so se po enem letu že mogli preseliti v svojo hišo v Tabladi. Gospa Stanislava je delala v tovarni Ciudadela do poroke, potem pa je ostala doma, da se je lahko posvečala družini, ki je se je večala in je potrebovala mamo.

Zlatoporočencema ob tej priložnosti izreka najboljše želje in iskreno čestita tudi naša revija.

Ivan Pavlovčič

90-letnik

Rojen je bil 19. decembra 1912 na Brezovici pri Ljubljani. Ko je bil star 5 mesecev, mu je umrla mama. Potem so skrbeli zanj očetovi starši, pri katerih je živel do štirinajstega leta. Ded gospoda Ivana je bil železničar. Ob znanem potresu l. 1895 v Ljubljani se je zrušila tudi čuvajnica v Notranjih Goricah, kjer je bil on v službi, se zrušila in zasula z ruševinami železniško progo. Na tisto je pripeljal vlak iz Trsta, na katerem se je peljala žena avstrijskega cesarja Franca Jožefa in bi se lahko zgodila huda nesreča. Da do nje ni prišlo, je preprečil Ivanov ded, ki je z dajanjem znakov strojevodji ustavil pravočasno vlak. Ko je prišel potem cesar v Ljubljano, ga je za to zaslugo dal poklicati, ga odlikoval s križcem in mu obljubil šolanje vseh njegovih otrok na državne stroške. Imel je devet sinov in eno hčer. Po vsem, kar se je potem zgodilo z Avstrijo, do uresničenja te obljube ni nikdar prišlo. Od dedovih sinov sta kar dva postala fotografa: Ivanov oče Jakob, ki je imel v Ljubljani na Poljanski 12 svoj atelje, in stric Lojze. Po očetu je dobil nekaj poznanja o fotografiranju tudi naš jubilent.

Ko je Ivan izpolnil sedemnajst let, je odšel v Zagreb v podoficirsko šolo in bil po dveh letih dodeljen v kraljevo gardo v Beogradu. Tam se je takrat ustanovila fotografska sekcija, za šefa so pa postavili Ivana, ki je postal tako tudi uradni fotograf na dvoru. Nekateri od fotografov, ki so delali z njim, so bili izredno dobri profesionalci. Na tem mestu je bil od leta 1931 do 1941, do nemškega napada na Jugoslavijo. Fotografiral je ob raznih priložnostih kralja Aleksandra I. in njegovo družino,

no, pozneje pa princa Pavla in kneginjo Olgo z družino. Kralja Petra II. je slikal vsaj dvajsetkrat. Prav tako je v teh desetih letih slikal vse jugoslovanske važnejše politike in ministre ter visoke osebnosti drugih držav, ki so obiskale kralja ali kraljevski dvor.

Nemško bombardiranje Beograda je doživljal 20 km ven iz mesta. Po padcu prve Jugoslavije se je vrnil v Ljubljano in pomagal očetu v ateljeju, potem pa šel v Borovnico in začel delati na svoje. Od marca 1942 do februarja 1943 je bil v internaciji v Gonarsu in nato v Chiesa Nova pri Padovi, kjer sta bila internirana tudi generala Rupnik in Krenner. Ko so se po italijanski kapitulaciji formirali domobranci, je prišel k njemu v Brezovico Stanko Kociper in ga povabil k domobrancem kot fotografa. Slikal je med drugim tudi

trupla v Krimski jami, skupaj z očetom je šel tudi v Jelendol, kjer je izkopane žrtve oče fotografiral, g. Ivan pa filmal.

Ob koncu vojne je zaradi prihajajočih rdečih „osvoboditeljev“ zapustil Ljubljano, s kolesom, 8. maja (na mamin smrtni dan). V Vetrinju je bil med domobranci. Da ni bil vrnjen v Jugoslavijo, se mora zahvaliti kapetanu Ludviku Kolmanu, ki mu je svetoval, naj se preobleče v civilno obleko in si poišče delo. Z bratom Milanom sta šla iz Vetrinja s kolesi v Tirole, kjer sta se zadržala pri nekem kmetu deset dni. Od tam sta nadaljevala pot v Italijo in prišla 25. julija 1945 v Monigo, kjer sta se našla z očetom Jakobom, bratom Oskarjem, njegovo ženo in hčerkico. Od tam so bili preseljeni v Senegallijo. Tu mu je g. Rudolf Smersu ponudil službo pri biv. ministru Kreku v Rimu, ki jo je sprejel, in odšel v Rim.

V Argentino je šel iz Genove z ladjo Tucuman, ki ga je pripeljala skupaj s 33 drugimi Slovenci 11. septembra 1947 v Buenos Aires. V novi deželi se poročil z gdč. Vido Zabukovec, s katero je živel dve leti v Ramos Mejiji, nato sta se pa preselila v Barrio Naon in južnem delu Liniersa, kjer živita še danes. V tem kraju sta kupila zemljišče in začela zidati lasten dom. Leta 1954 sta toliko dokončala hišo, da sta se lahko preselila vanjo. Najela sta tudi lokal za fotografski atelje, v katerem je delal 22 let. Potem sta kupila lasten atelje, nedaleč stran od prejšnjega. V tem kraju je delal g. Ivan ob pomoči ge. Vide 44 let kot fotograf. Bili so časi in razni datumi — kot čas okoli pusta — prva obhajila, razne šolske prireditve itd., ko je bilo dela „čez glavo“. Vse bližnje farne cerkve s kolegiji in šolami so ga klicali, da je fotografiral ob raznih priložnostih. Upokojil se je leta 1987.

Ob visokem jubileju so njegovi najbližji pripravili g. Ivanu zahvalno slovesnost s sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je opravil g. Franc Cukjati prav na rojstni dan, v četrtek, 19. decembra zvečer. G. Ivanu se pozna, da je bil nekoč pri kraljevi gardi, tako čvrst je — kljub letom — še danes njegov korak.

Za vse dobro zavzetemu članu naše skupnosti tudi naša revija želi vse najboljše ter zadovoljna leta ob skrbni ženi, v krogu sorodnikov in prijateljev!

dobni homeopati sicer tega načela danes ne upoštevajo več.

Po obliki so homeopatska zdravila lahko raztopine, praški, tablete ali masti. Osnovna sestavina homeopatskih zdravil je običajno kakšna zel, ki jo poznamo iz domače lekarne. Arnika, baldrijan, česen, gabez, glog, kamilice, kava in tako naprej so osnovne sestavine. Osnovno zdravilo dobijo tako, da določeno količino zeli polijejo s 70% alkoholom in počakajo 8

dni, da se v temni steklenici zdravilna snov izluži. Iz te osnovne sestavine nato prirejajo razredčine, potence.

Ne delam reklame za homeopati niti ji ne nasprotujem. Pri zdravljenju je najpomembnejše, da zdravilo pomaga. Izleti v alternativno zdravljenje naj nikar ne pomenijo odstopanja od načel šolske medicine, ki ji najprej velja zaupati.

Naša družina

ZAJTRK POŽIVLJA VSE ŽIVLJENJSKE FUNKCIJE

Brez kaše iz svežega žita ali mšljijsa (sadno-žitna kaša) ni polnovredne hrane. Če se hočemo obvarovati civilizacijskih bolezni, ki jih povzročata napačna prehrana, moramo vsak dan uživati kašo iz svežega žita.

Energija, ki jo potrebujemo vsak dan:

1. Prvi zajtrk vsebuje 20 do 25 % celotne dnevne energije.
2. Drugi zajtrk vsebuje samo 10 % skupne energije.
3. V kosilu naj bo 25 do 30 % dnevne energije.
4. Popoldanska južina naj vsebuje 10 % dnevne energije.
5. V večerji naj bo spet 25 do 30 % dnevne energije.

Zajtrk je najpomembnejši dnevni obrok. Po nočnem počitku potrebuje telo spet energijo, da je kos nalogam, ki jih mora človek načrtovati in uresničiti.

Množino sladkorja v krvi moramo normalizirati. Vse življenjske funkcije moramo vsako jutro spet spraviti v tek. Potrebno energijo bo naše telo dobilo s premišljeno pripravljenim zajtrkom.

Vzemimo si 20 do 25 minut časa. Preden zjutraj odidem od doma, si privoščimo izdaten, vendar ne preobilan zajtrk. Kakor je bilo omenjeno, naj pokriva 20 do 25 % dnevnih potreb po kalorijah.

Idealen zajtrk. To so živila, v katerih je mnogo balastnih snovi, tako kruh iz polne moke ali mšlji, ki nas za daljši čas nasitita in oskrbita telo z energijo.

Zajtrk mora zmerom vsebovati sveže sadje ali sadne sokove in nemastne mlečne izdelke: mleko, jogurt, skute ali pinjenec. Posebej je potrebno

Duhovno življenje je objavilo

PRED 70 LETI (1933)

MAJ

Slovenski izseljenski duhovnik Josip Kastelic je aprila 1933 prišel v Argentino, da bi se kot prvi duhovnik trajno posvetil dušnemu pastirstvu med izseljenimi rojaki.

V dogovoru z lastniki in urednikom Slovenskega tednika je pričel urejati red in stalen oddelek tednika, ki je obsegal dve tretjini sedme strani, z naslovom *Moje versko življenje*. Ta oddelek, ki je prvič izšel 13. maja 1933, naj bi bil nekak uradni vestnik novoustanovljene Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko. „Zanimal se bo ta skromni oddelek izključno za duhovno, versko in cerkveno življenje Slovencev. Posebno mu bo tuja vsaka politika in kolikor mogoče tudi polemika“, pove Josip Kastelic v uvodniku prve številke. „Do majhnih izjem pravimo mi Slovenci, da smo vsi kristjani. Zato upam, da bomo te kratke vrstice v Slovenskem tedniku vsi radi videli in jih vsakokrat z veseljem in pazljivo prebrali. Če bi pa koga bodle v oči, naj ima malo potrpljenja — vsak človek mora znati tudi potrpeti — naj jih izpregleda, in če bi se ne mogel umiriti drugače, naj jih zakrije s kosom papirja, ko bo bral Slovenski tednik.“

Stalna zaglavja verske rubrike so bila: evangelij tistega tedna z razlago, cerkveni koledar in cerkvena kronika (predvsem krsti, poroke in smrti med slovenskimi rojaki). V cerkvenem ko-

poudariti, kako pomemben je zjutraj zeliščni čaj. Pijmo ga tudi pozneje ves dan, zato ga imejmo pripravljenega.

Priprava jabolčno-mlečnega napitka: 200 g dušenih jabolk zmešamo s 100 g mleka, ki smo mu primešali 50 g mehke, razkosmičene, v skrajnem primeru pretlačene ali pa v mešalniku gladko zmešane skute. Napitek postrežemo ohlajen.

Kaša iz svežega žita kot prvi

ledarju je predstavil svetnika za vsak posamezen dan v tednu, za nedeljo pa vabil rojake, da se udeležijo sv. maše s slovenskim petjem in slovensko pridigo dopoldne ob desetih ali popoldne ob štirih v župni cerkvi na ulici Avalos 250, Capital Federal. Vse delavne dni je bila prav tam sv. maša ob pol sedmih zjutraj, ob šestih zvečer pa skupni sv. rožni venec in litanije. „Prilika za spoved je posebno vsako soboto, katerokoli uro popoldne, najboljše od šestih zvečer dalje in vsako nedeljo od osmih zjutraj dalje. Navadno je možno opraviti spoved tudi delavne dni od pol sedmih zjutraj dalje.“

V prvih tedenskih številkah je Kastelic objavljala članek v nadaljevanjih: Cerkev, kapital in delavstvo.

PRED 60 LETI (1943)

MAJ

BELA NEDELJA

„Na ta dan je imela naša avežanska skupina nekaj izrednega. Bil je ta dan spomin sv. Cotelenga. Pri sv. maši je pel pevski zbor iz Claypole, ki ga vodi p. Koloman Kisilak. Popoldne se je pa vršila procesija, v kateri je stopala tudi naša zastava obilno spremljana.“

POD SVETOGORSKO ZASTAVO

Na Paternalu, na Av. del Campo 1653, je bila 16. maja blagoslovitev

obrok: 2 ali 3 zvrhane jedilne žlice svežega pšeničnega drobljenca polijemo zvečer s 3 ali 4 jedilnimi žlicami vode. Namakamo čez noč. Potem drobno sesekljamo 150 g svežega sadja in primešamo kaši, dodamo še malo nastrgane lupine neškropljene limone ali pomaranče. Dodamo še mleko, pinjenec, jogurt, smetano, med ali sirup. Dobimo zelo okusno jed.

H.-J. Weidinger, F. Vogeltnik

svetogorske zastave. Prisotni so bili slovenski duhovniki Janez Hladnik, Vladimir Zmet in p. Gabrijel Arko ter argentinski duhovniki, prijatelji Slovencev, župnik sv. Roze dr. Carboni, p. González iz Paternala in superior p. Gaspar. Prapor ima spredaj podobo svetogorske Marije in napis Svetogorska Mati, zadaj pa napis: Cofradía del Rosario Viviente, Sección Yugoslavia, Buenos Aires. Najprej se je razvila procesija, v temle vrstnem redu: strežniki, fantki in deklice v belih oblačilih, avežanedska zastava Marije Pomočnice Kristjanov, kateri so sledili prekmurski rojaki iz Avellanede; nato pevke in dekleta, ki so nosile Svetogorsko zastavo. Pred njo sta stopala botra: Anton Čehovin in Emilija Grežer. Ostali verniki so se uvrstili za njimi v procesiji in spremljali zastavo okrog kapele v notranjščino. P. dr. Carboni je imel nagovor, nato je sledil blagoslov zastave in sveta maša. Štiri trobojnice so izrekale zvestobo Sloveniji, Jugoslaviji, Argentini in sveti Cerkvi. Po maši je bilo slavnostno kosilo, med katerim so izrekli pozdravne besede g. Hladnik, boter Čehovin in p. Gaspar. Popoldne so bile molitve v kapele, nato pa so vsi prisotni odšli še na čajanko k šolskim sestram na Paz Soldán. Celodnevno slavje je filmal Gregor Zidar.

POSLOVILI SO SE

„Poslovil se je jugoslovanski konzul, svetnik dr. Božo Stojanović, kateremu so priredili prijateljski obed na Avellanedi. Isti dan popoldne se je poslovil tudi od Slovencev na Paternalu. Bil je iskren prijatelj Slovcem in zvest obiskovalec naših prireditvev. Bil je imenovan za poslanika v Južni Afriki.

Poslovili so se tudi prostovoljci, ki so se že odpeljali proti Afriki, kjer se sestavljajo jugoslovanske divizije. Med njimi je tudi rezervni oficir Srečko Stepančič.“

KULTURNA KRONIKA

„Slovenski dom se je posebno lepo proslavil s prireditvijo Vodopivčeve spevoigre Kovačev študent, ki bo najbrže obveljal kot najboljša kulturna prireditev tega leta. Udeležba je bila izborna. Prav tako je bil izboren tudi nastop na odru. Kovač (Angel Hrova-

tin) je očaral, prav tako tudi kovačev sin, študent Janez (Slavko Furlan). Tudi kovačica (Zofka Sulič), pismonoša (Silvan Pečenko) in ostali so bili izborni. Miro Merkuža je pa imel na skrbi orkester. Drzna je bila poteza, najeti orkester radia El Mundo, kajti to stane denar. Pa je bi uspeh tako izboren, da je bil tudi ta strošek obilno poravnat z moralnim in materialnim uspehom prireditve, pri kateri je stopil pred občinstvo tudi bivši minister dr. Angelinović, ki je s svojimi besedami navdušil zbrane. Gledalci so nekateri prišli zelo od daleč. Celó iz Río Negro, Rosaria in Mar del Plate smo jih videli.“ Nastop je bil 1. maja v dvorani Centro Armenio na ulici Acevedo 1353. Po končanem sporedu je bil srečelov, ples in prosta zabava. Pri plesu je igral Slovenski orkester.

Društvo GPDS v Villa Devoto je ponovilo Meškovo dramo Mati. „Težka je ta igra, ker zahteva zrelih igralcev in izobraženega občinstva. Gospa Bajtova in Dolči Živec sta nosili na ramah glavno težo in sta bili kos vlogam. Proti pričakovanju lepo so izvajali dramo, tako da so marsikdaj izvabili solzo iz oči.“

PRI MARIJI V LURDU

Ob koncu maja so se slovenski rojaki zbrali na romanju v Lourdes. Dušni pastir Janez Hladnik jih je vabil: „Prinesite vse vaše skrbi in težave. Vsi pa bomo prinesli gorko prošnjo za našo nesrečno domovino in za mir sveta.“ Rojakov je prišlo gotovo več kot 600. „Tamle sta se srečala znanca, ki sta si pred 12 leti zadnjič roke podala, kdo ve kje v deželi, pri trganju

koruze. Tamle se pozdravljata znanči, ki se nista videli več od tedaj, ko sta se razšli z ladje. Danes imata že vsaka svojo družinico. Spet tistale dva sta si rojaka iz iste vasi, pa se še nista v Ameriki videla. Tako je lurški shod poln nepričakovanih srečanj vsako leto.“

PRED 50 LETI (1953)

MAJ

3: SFZ in SDO sta to nedeljo zaključila svoje prve športne dneve, ki so bili 1., 2. in 3. maja na Pristavi v Moronu s telovadnim nastopom in družabno prireditvijo.

5: Začel se je socialni tečaj za žene in dekleta, ki bo trajal tri mesece. Prvo predavanje o zgodovini socialnega vprašanja s posebnim ozirom na položaj žene je imel Rudolf Smersu.

10: Romanje v Luján se je vršilo pod geslom: Pravični živi iz vere, ne le tradicionalno. Najmanj 1800 rojakov se ga je udeležilo, med njimi mnogo staronaseljencev. „Prav te vrste romanja bodo dokončno odstranila nezaupanje in mržnjo, ki jo je komunistična propaganda zasejala ob prihodu beguncev v Argentino med staronaseljenci.“ Tudi to leto so bila po maši zborovanja: možem in ženam so govorili Boris Koman, Jože Mavrič st. in Kristina Prijatelj, vodil pa je zborovanje bivši glavar dr. Leopold Eiletz. V drugi skupini - fantje in dekleta - je vodil zborovanje Janez Langus, govorila pa sta dr. Filip Žakelj in Katica Kovač. Pri otrokih je govoril Janko Mernik SDB, ostale točke so podali otroci sami pod vodstvom svojih učiteljev. Pri pobožnostih v cerkvi je popoldne govoril dr. Franc Gnidovec, popoldne pa Ciril Demšar CM, ki že šesto leto deluje v Lujanu. Med mašo in pri litanijah je ljudsko petje spremljal na orglah g. Čamernik.

10: Isti dan, ko so rojaki iz Velikega Buenos Airesa romali v Luján, so mendoški rojaki romali k Materi božji na Challao z dušnim pastirjem Janezom Malenškom.

14: Umrl je slikar Marjan Koritnik, znan po podobah brezjanske Matere božje, ki jih je napravil več. Prvo je imel doma in je namenjena za bodočo votivno cerkev v Zgornji Šiški pri Lju-

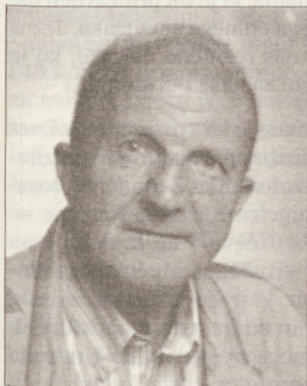
„Plečnikova“ Ljubljana

Dalje na strani 127

+ ODŠLA STA +

Franc Fajfar

Rodil se je v Dražgošah 17. septembra 1925 v družini s šestimi otroki. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, gimnazijo je začel v šentvidskih Škofovih zavodih, končal pa na Klasični gimnaziji v Ljubljani. Prav ta odsotnost od doma ga je rešila smrti. Ko so Nemci zaradi partizanskega izzivanja zažgali in minirali Dražgoše, so ženske in otroke iz maščevanja izselili, nad 14 let stare moške pa postrelili kot talce.

Kot domobranec je bil v Novem mestu. Ko se je zadnjikrat vračal s patrulje, je presenečen zagledal na mestnem bloku partizane, ni pa več našel domobrancev. Ljudje so mu povedali, da so domobranci iz Novega mesta in okolice odšli proti Zidanem mostu. Odpravil se je na nevarno pot za njimi in jih tudi dohitel. Tam pa je domobranski poveljnik ostal brez radijske zveze z vrhovnim poveljstvom in se znašel v kritični situaciji. S temi domobranci je ostal obkoljen od velikega števila partizanskih enot, zbranih iz južnih predelov Jugoslavije, Bolgarije in drugod, zato sam ni vedel, kaj storiti, da reši funte. Odločil se je, da razpusti domobransko enoto, in svetoval fantom, naj se vsak rešuje, kakor najbolje ve in zna. Nekateri so se pod vplivom lažne propagande vrnili

domov in bili nato pomorjeni, drugi so odšli med skrivače v gozdove. Med temi je bil tudi pokojni Franc. Skrival se je do septembra 1945, takrat pa je moral misliti na drugačno rešitev.

S prijateljem Škrbetom in njegovo družino se je odpravil na pot proti Primorski, z namenom, da prekoračijo mejo in se rešijo v Italijo. Ko sta šla s prijateljem na Krasu v bližnjo vas po informacije za sigurno pot čez mejo, sta padla v partizansko zasedo. Na ovinku sta skočila čez kraško kamenje in sledili so strelji. Franc se je ob škarpo spodtaknil, padel in obležal. Prav to ga je rešilo, da strel ni zadel v polno, ampak ga je le ranil. Škrbe pa je bežal naprej in bil ubit. Franc je ranjen teklen nazaj in se skrila na njivo v razor krompirja. V deževni noči je čakal do jutra, potem pa zbežal nazaj v gozd, kjer ga je čakala prijateljeva družina. Končno je srečno prišel v Italijo. Najprej je bil v Monigu, potem pa v taboriščih Servigliano in Senigallia. Njegova pot v Argentino je šla skozi Nemčijo, kjer se je vkrca na ladjo in se z njo leta 1948 pripeljal v Buenos Aires.

Leta 1949 se je poročil s Tinco Lukančič. Imela sta dve hčerki: Veroniko in Tatjano.

Prvo zaposlitev je dobil v tekstilni tovarni, medtem pa študiral za tekstilnega tehnika in preživel družino. Želel je doseči kaj več, zato je naredil ekvalence na trgovski šoli in se vpisal na ekonomsko fakulteto. Po šestletnem študiju je postal knjigovodja in se zaposlil pri slovenskem podjetju Oblak v San Justu, kjer je ostal do upokojitve.

Poleg službe je v „prostem času“ dolga leta opravljal posle blagajnika v Slovenskem domu v San Martinu in bil šest let tudi predsednik tega Doma.

Septembra 2001 je zbolel za pljučnico, ki se mu je oktobra ponovila. Sledile so druge bolezni in preстал je dve težki operaciji. Nastale so vsemožeče komplikacije, ki jih je vsevdano prenašal, a so bile zanj usodne. Prišla je njegova ura in Bog ga je poklical k sebi. To se je zgodilo 2. avgusta 2002.

Za njim žalujejo žena Tina, hčerki z vnuki in številni prijatelji.

Stane Škerlj

Rojen je bil 15. marca 1920 v kmečki družini v vasi Bavdek, fara Rob pri Velikih Laščah. Bil je enajsti od dvanajstih otrok v družini. Po končani osnovni šoli v Robu so ga starši poslali v salezijanski zavod v Veržej, kjer je bil njegov najstarejši brat že duhovnik. Tam je naredil pet razredov gimnazije, ostale tri in maturo pa v Ljubljani na Klasični gimnaziji. Potem se je odločil za študij prava na Ljubljanski univerzi, katerega pa je moral zaradi vojnih razmer in revolucije kmalu prekiniti.

Ko so se pojavili partizani in pod krinko OF terorizirali lastne rojake, se je on pridružil vaškim stražarjem v Robu, kasneje pa na Veliki Slevici pri Velikih Laščah. Po italijanskem razpadu leta 1943 je prišel tudi on z vaškimi stražarji na Turjak. Iz gradu ga je velikolaški župan poslal kot kurirja v Zapotok, kamor je srečno prišel, nazaj na Turjak se pa zaradi partizanov že ni mogel vrniti. Tako si je rešil življenje. Šel je v

domači kraj in se tam skrival do nemške ofenzive, s katero so Nemci preganjali partizane. Potem je odšel v Ljubljano k domobrancem. Zatem je bil poslan v Velike Lašče ustanovljat domobransko postojanko, katero pa so partizani kmalu napadli in tudi uničili. Ob napadu je bil ubit komandant, pokojni Stane pa je s skupino dvajsetih fantov naredil izpad in se tako rešil. Odšel je spet v Ljubljano na oficirsko šolo, od tam na domobransko postojanko v Polhov Gradec in se nato vrnil v Velike Lašče, kjer so domobranci že vdrugeč postavili postojanko. Tu je ostal do konca vojne.

Ob splošnem umiku protikomunistov pred partizansko zasedbo maja 1945 se je odpravil na pot proti Trziču, Ljubelju in naprej do Vetrinja z velkolaško posadko domobrancev. Ko so Angleži vračali domobrance v Jugoslavijo, je bil Stane določen za zadnji transport. V slučajnem srečanju z angleškim vojakom, mu je ta tako jasno namignil, kaj čaka domobrance v Jugoslaviji, da se je odločil za pobeg. Na večer pred odhodom njegovega transporta je skupaj z dvema fantoma izginil v gozd in se napolit proti Italiji. Pri Škerljevih je bilo pet sinov pri domobranci, trije od teh so bili vrnjeni v Jugoslavijo in ubiti. Stane je prišel v taborišče v Monigu, od tam šel v Forli, v Servigliano in nazadnje v Senigallio. Iz tega taborišča se je izselil v Argentino, kamor ga je pripeljala ladja Santa Cruz januarja 1948.

Takoj po prihodu se je iz Buenos Airesa odpeljal daleč na Ognjeno zemljo in v mestu Ushuaia delal kot mizar. Po osemnajstih mesecih se je preselil v provinco Buenos Aires, v Berazategui, kjer je imel znanec in prijatelj, dobil v bližini službo kot električar, si kupil zemljišče in začel zidati hišo. Že v „campu“ je poznal deklo, gdč. Ano Hočevnar, s katero si je želel ustvariti družino in dom. Leta

iz naše kronike

METKA MIZERIT

• Seminar za slovenske učitelje.

16. januarja so odpotovali v Slovenijo na učiteljski seminar sledeči: Ingrid Ahlin, Nuška Belič Draksler, Mimi Bokalič, Vera Breznikar Podržaj, Matjaž Čeč, Marjana Magister, Terezka Marn Žužek, Lučka Mehle, Marija Patricija Mugerli, Rezka Novak Nemanič, Marta Petelin, Mojca Vombergar (iz šol pod okriljem Zedinjene Slovenije), Analía Čuček (Bernal), Martin Duh (Triglav). Na seminarju, ki je potekal v Mariboru, so se naši učitelji seznanjali z novimi didaktičnimi sredstvi za poučevanje slovenščine. Potem pa so udeleženci obiskali več važnih in lepih krajev Slovenije, ki jih je sprejela vsa bela, pokrita s snežno odejo. Veseli, navdušeni in polni novega zagona so se vrnili v toplo Argentino, da čimprej začnejo zopet s poukom in svojo znanje in doživetja delijo z učenci.

• Mladinski organizaciji SDO in SFZ sta začeli z delom.

Na občnem zboru 8. XII. 2002 so bili izvoljeni sledeči: SDO predsednica Monika Klarreich, tajnica Ani Korošec, blagajničarka Saši Urbančič, športna referentka Alenka Žnidar, kulturni referentki Monika Klarreich in Saši Urbančič. SFZ predsednik David Rot, tajnik Tomaž Vombergar, športna referenta Valentin Grbec in Andrej Šuc, gospodar Aleksander Šuc.

Prvo mladinsko mašo so imeli mladi v nedeljo, 9. marca, na pristavi Baragovga misijonišča v Glewu.

Zbralo se jih je okrog sedemdeset iz vseh domov. Sv. mašo je daroval g. Janez Cerar, ki je pri pridigi razložil evangeljsko misel: Jezusa v puščavi skuša hudobni duh. Po sveti maši so imeli skupen zajtrk, nato pa so se razvedrili pri igrah in petju. Preživel so lep dan in se srečni vrnili domov.

• **Ko zazvoni šolski zvonec.** Jensen je prišla v deželo, zopet smo začeli s poukom na naših sobotnih tečajih.

Začetek Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka. V soboto, 8. marca, je bil v Slovenski hiši sprejemni izpit. Ob devetih zjutraj je bilo zelo živahno, saj so naši nastopni dijaki z veseljem in pogumno prestopili prag srednje šole. K izpitu jih je prišlo štirideset in vsi so bili sprejeti.

V soboto, 15. marca, smo se zopet zbrali v Slovenski hiši. Najprej so bili popravni izpiti, potem pa vpisovanje. Letos se je na ST vpisalo 178 dijakov. Imamo pa tudi eno dopisno dijakinjo iz Córdoba. Pri začetni sv. maši, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode, smo se priporočili blaženemu Antonu Martinu Slomšku, zavetniku slovenskih šol, in ga prosili, naj nas vodi po poti znanja in vzgoje. Ob koncu sv. maše je ravnateljica prof. Neda Dolenc pozdravila vse navzoče profesorje, dijake in njihove starše. Posebno dobrodošlico je izrekla dijakom, ki so prvič prišli na tečaj.

Otvoritvena prireditvev slovenskih osnovnih šol je bila v nedeljo, 16. marca, v Slovenski hiši. Začela se je s sv. mašo za pokojne katehete v cerkvi Marije Pomagaj. Delegat dr. Jure Rode, ki je maševal, je pri pridigi navedel zgled Abrahama, ki je bil pripravljen darovati svojega edinega sina Izaka. Jezus pa se je za nas resnično daroval, ko je umrl na križu za naše odrešenje.

Po sv. maši je bila prireditvev v Dvorani škofa Rožmana. Najprej je pozdravila šolska referentka Zedinjene Slovenije gdč. Angelca Klanšek. Nato pa so učenci Balantičeve šole iz San Justa predstavili igro Frana Milčinskega Mogočni prstan, ki so jo pripravili za zaključek šole in so jo sedaj ponovili. Odlično podano igro je režirala Nevenka Godec Zupanc s sodelavkami. (V prejšnjem poročilu sem po pomoti izpustila ime Danice Malovrh; prosim, naj mi oprostite.). Čudovito sceno si je zamislil in izdelal g. Tone Oblak s pomočjo staršev. Navdušeni gledalci smo nagradili mlade igralce z viharnim ploskanjem.

Na prireditvi so bili, poleg drugih gostov, tudi svetovalka na veleposlaništvu ga. Jana Strgar, prof. Mojca Jesenovec in ga. Marija Breclj iz Trsta.

• Na filozofski fakulteti Buenosaireske univerze je bil ustanovljen **lektorat slovenščine**. Tečaje bo vodila prof. Mojca Jesenovec.

• **Referenduma za vstop v EU in NATO** se je v Buenos Airesu udeležilo 625 volilcev. 515 jih je volilo osebno na veleposlaništvu, 137 pa po pošti. Za EU se je odločilo 642 volilcev, 3 proti, 6 pa je bilo neveljavnih. Za NATO je volilo 596

1952 sta sklenila zakonsko zvezo v lujanski baziliki pred oltarjem, kjer ju je poročil bližnji rojak dr. Franc Jaklič. Po desetih letih življenja v Berazateguiju, kjer sta se rodili obe hčerki in kjer je pomagal pri gradnji skupnega Slovenskega doma, se je družina preselila v San Justo. Dobil je službo v tovarni Siam, kjer je delal do svoje upokojitve leta 1980. Po treh letih so se Škerljevi preselili iz San Justa v Ramos Mejiji.

Gospod Stane je tam kupil zemljišče in začel graditi nov dom. Tudi kot upokojenec je še opravljal manjša električarska dela in usluge posameznikom, poleg tega, da je skozi deset let hodil v Slovensko hišo enkrat na teden ter skrbel za vzdrževanje električnih napeljav in aparatov.

Njegov največji hobi je bil šah. Bil je dober šahist in se je rad udeleževal raznih turnirjev tako v slovenski skup-

nosti kot tudi zunaj nje. Dokler je bil zdrav, je hodil vsak petek zvečer in v nedeljo dopoldne šahirat v Slomškov dom. Z ženo je leta 1993 obiskal Slovenijo, prvič in zadnjič.

Pred sedmimi leti so se mu pokazali prvi znaki neozdravljive bolezni, katere posledice so se z leti stopnjevale in so bile mučne predvsem za ženo, gospo Ano, ki je skrbno pazila nanj in mu stregla. Umril je 24. oktobra 2002 v Ramos

Mejiji, kjer je tudi ležal na mrtvaškem odru. Znanci in prijatelji iz vseh koncev buenosaireske okolice so ga hodili kropiti. Njegovi zemeljski ostanki ležijo na privatnem pokopališču Jardín de Paz Lujan, blizu Lujana.

Za njim žalujejo žena Ana, hčerki Andreja in Silvija, vdova Zakrajšek, ter vnuki Augustina, Marjan in Niki; v Sloveniji brat Edvard, sestra Pavla in nečaki; v Kanadi pa nečak Branko Škerlj.

volilcev, 46 proti in 6 neveljavnih.

• **Koncert moškega zbora na Pristavi.** V petek, 14. marca, zvečer je bil na Pristavi koncert narodnih pesmi. Pel je moški zbor pod vodstvom gospe Anke Savelli Gaser. Prvi del je obsegal ljubezenske pesmi in sicer: Vasovalec; V Šmihel pa 'no kajžico 'mam; Moj deklíč; Dekle moje, prinesi mi vode; Je pa Dravca mehva; Dečva pa v hartelcu; Oj, dekle, kaj s' tak ' žalostno; Jaz bi rad rudečih rož; Mam dro fleten ' narejen; Rožmarin; Je pa dečva zatožila me. V drugem delu so zapeli pesmi o dobrem vincu: Nikdar ne bom pozabil; Bog je ustvaril zemljico; Pijmo ga, pijmo; Martin Keber in ti puobeč je kna lumpej. Navdušeni poslušalci so nagradili nastopajoče z burnim ploskanjem, gospa Anka pa je dobila šopek rož. Ganljivo je bilo slovo od družine Batagelj, ki je odpotovala v Slovenijo. Od njih se je poslovil predsednik Pristave Janez Jelenc, Mojca Jelenc v imenu šole, gospa Kristina Jerovšek pa v imenu Zveze slovenskih mater in žena.

• V nedeljo, 23. marca, je bila na **Pristavi letna tombola** z bogatimi dobitki.

• Odsek Zveze slovenskih žena in mater v **San Martinu** je začel s svojim rednim delovanjem. V četrtek, 20. marca, so imele sestanek, ki ga je vodila predsednica ga. Ančka Podržaj. Razgovarjale so se o delu v letošnjem letu. V soboto, 23. marca, pa so se podale na izlet v San Pedro.

• **Velikonočna duhovna obnova za rojake v Miramaru** je bila v soboto, 29., in nedeljo, 30. marca. Vodil jo je delegat dr. Jure Rode.

• **Duhovne vaje za fante** so se začele v petek, 28. marca; končale pa so se v nedeljo, 30. marca.

Duhovne vaje za dekleta pa so bile od 4. do 6. aprila. Oboje so potekale v Domu duhovnih vaj v Mallinckrotu; vodil jih je g. Jože Bokalič.

• Redni sestanek **Zveze slovenskih žena in mater** v Slovenski hiši je bil v četrtek, 3. aprila. Najprej je bila seja odbora, nato pa razgovor z delegatom dr. J. Rodetom.

• Slovenska kulturna akcija je pripravila predstavitev **knjige dr. Marika Kremžarja „Leto brez sonca“.**

Nadaljevanje s strani 124

bljani, druga je v kapeli na Belgrano, kjer imajo Slovenci iz Buenos Airesa redno nedeljsko sv. mašo, tretja je v Lujanu, četrta v slovenskem semenišču v Adroqueju, peta v Španiji. Zadnji njegovi deli sta portret škofa Rožmana za proslavo njegove 70-letnice in podoba begunske Matere božje. Junija bi izpolnil 30 let.

16: Slovenski izobraženci v Velikem Buenos Airesu so ta in naslednji dan imeli duhovne vaje pod vodstvom dr. Alojzija Odarja. Udeležilo se jih je samo 19 mož in fantov.

20: Umrl je prelat dr. Alojzij Odar, najvplivnejša osebnost in nesporna avtoriteta med Slovenci v Argentini. Ob odprtju grobu so se od njega poslovili Gregor Mali v imenu duhovskih sobratov, dr. Franc Gnidovec v imenu slovenskega semenišča v izseljenstvu, France Pernišek v imenu Društva Slovencev, prof. Lojze Geržinič v imenu slovenske KA, dr. Leopold Eiletz v imenu SKAS-a, France Kremžar v imenu SKKS-a in bivših uslužbencev KTD in Miloš Staré v imenu Svobodne Slovenije. Dr. Odar bi junija izpolnil 51 let.

24: Na prvem rednem občnem zboru fantovskega Mladinskega doma je bil izvoljen naslednji odbor: predsed-

Prireditve se je vršila v soboto, 5. aprila, v mali dvorani Slovenske hiše. Knjigo je odlično predstavil arh. Jure Vombergar. Številni navzoči so imeli možnost, da so knjigo tudi kupili. Dr. Marko Kremžar pa je knjigo tudi podpisoval.

• V San Carlos de Bariloche je bil v soboto, 29. marca, konzularni dan z **odprtjem častnega konzulata**. Tja je odpotoval veleposlanik Republike Slovenije mag. Bojan Grobovšek. Za častnega konzula je bil imenovan dipl. pravnik Robert Eiletz.

• **Odsek ZSMŽ v Slomškovem domu** je organiziral letno kosilo. Gospe so, pod vodstvom predsednice Pavle Škraba, pripravile odlično hrano. Čisti dobiček je namenjen pomoči potrebnim rojakom.

• V nedeljo, 6. aprila, je bil v Slovenski hiši **občni zbor Zedinjene Slovenije**. Najprej je bila v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse rajne članice in člane. Občni zbor se je vršil v mali

nik Marjan Amon, podpredsednik Jože Tomažević, tajnik Davorin Kahne, blagajnik Tone Javoršek, gospodar Ivan Uštar, odbornika Tone Škraba in Jože Vomberger, nadzorni odbor Janez Janežič, Marjan Filipič in Bogdan Kosančič, razsodišče Maks Jesih in Ciril Oblak; referenti za šport Ciril Bučar (nogomet), Ladislav Padovan (namizni tenis) in Franc Meše (odbojka). Poleg SFZ se na področju Vélikega Buenos Airesa udelejuje tudi Mladinski dom. Vzgaja mlade fante v duhu načel in metod sv. Janeza Bosca. Mladinski dom v kolegiju Don Bosco v Ramos Mejiji vodi salezijanec Janko Mernik, ki je tudi njegov ustanovitelj.

24: Dva tedna po luhanskem romanju so verni Slovenci spet romali k Mariji. Na binkoštni praznik so se zbrali kot vsako leto okrog lurške votline ob vznožju velike, še nedodelane bazilike v Lourdesu. Vsaj 800 romarjev je prišlo. Duhovni svétnik Karel Škulj je v svojem govoru najprej opravičil odsotnost Janeza Hladnika, ki je skozi 15 let vodil romanja v Lourdes, nato pa prikazal ljubezen Kristusa do svojega judovskega naroda in jo postavil za zgled. Opominjal je, da morajo rojaki za svoj narod doprinašati žrtve in ga priporočati v prošnjah Srednici vseh milosti. ■

dvorani. Vodil ga je dosedanji predsednik ZS diplomirani časnikar Tone Mizerit. Najprej so bila poročila odbornikov in vodij referatov, nato pa volitve. Novi odbor sestavljajo sledeči: predsednik g. Lojze Rezelj; podpredsednika dr. Vital Ašič in prof. Neda Vesel Dolenc; tajnik Tone Mizerit; blagajničarka Alenka Jenko Godec. Kulturni referat vodi Andrej Rezelj, v njem so še: prof. Mirjam Oblak, Tone Oblak, Andrej Golob in Dominik Oblak. Šolska referentka je Ani Klemen; v referatu so še Angelca Klanšek, Marjana Batagelj in Franci Vitrih. V mladinskem referatu sta: Stanko Jelen in Franci Žnidar. Tiskovni referat vodi ga. Pavlina Dobovšek, sodelujeta prof. Metka Mizerit in lic. Franci Markež. Referat za zgodovino: arh. Jure Vombergar. Nadzorni odbor: dr. Katica Cukjati, Božidar Fink in inž. Jernej Dobovšek. Razsodišče: dr. Marko Kremžar, arh. Marjan Eiletz in prof. Tine Vivod. Novi predsednik se je zahvalil za zaupanje in prosil za sodelovanje.

malo za šalo...

Zakonca imata tihe dneve in sploh ne gorvita. Najbolj nujne stvari si napišeta. Mož porine zvečer ženi listek: Zbudi me zjutraj ob sedmih. Ko se zjutraj zbudi, zagleda na nočni omarici listek: Ura je sedem, zbudi se!

„In kdaj naj vzamem dieto, gospod doktor? Pred jedjo ali po jedi?“

„Tone, mi lahko posodiš pet tisočakov?“

„Nimam. Toliko nikoli ne nosim s seboj!“

„Kaj pa doma?“

„Hvala. Vsi so zdravi.“

Lev pravi opici, ki sedi na drevesu: „Pridi dol, bova malo poklepeta!“

„Pridem, če si boš tesno zavezal vse štiri tace.“

Lev jo uboga in opica se spusti z drevesa in se mu vidno tresoča bliža.

„Zakaj se pa tresesh?“ jo vpraša lev.

„Ker je to prvič, da bom požrla leva.“

Gost je naročil pečenega zajca. Z užitek ga je. Mimo pride gostilničarjev petletni sin.

„Ali je tvoj oče sam ustrelil tega zajca?“

„Sam. Za kazen.“

„Za kazen? Kako?“

„Ker je požrl kanarčka.“

„Barva in oblika čevljev nista važni“, je rekla visoka plavalaska prodajalca, „a pete morajo biti nizke.“

„Zraven česa jih boste nosili?“

„Zraven majhnega, debelega poslovodje.“

„Vi mogoče mislite, da je stvar čisto preprosta. Le počakajte toliko, da začnem jaz z razlago.“

„Gospod mesar, ali bi mi lahko presekal glavo čez pol?“

„Lahko, gospa. Samo klobuk snemite prej, da ne bo kakšne škode!“

Gostilničar gostu: „Ali vam je bilo všeč?“

Gost: „Če naj povem po resnici, jedel sem že kaj boljšega“, je odgovoril gost.

Gostilničar: „Ampak ne pri meni!“

KJE JE KAJ

Z Marijo skoz 70 let „Duhovnega življenja“ - Jure Rode	97
Borba zoper osebni in družbeni greh — Janez Pavel II.	98
Poslanstvo laika kristjana — Nadškoč Franc Rode	99
Jožef Delavec — Silvester Čuk	100
Obiskanje Device Marije — Silvester Čuk	101
Novice	101
Marija nas vabi — Gregor Mali	102
Nameni Apostolata molitve za maj	102
Mati Terezija iz Kalkute — Metka Mizerit	103
Angel humorja — Anselm Grün	104
Pismo bralca iz dnevnika La Nación	104
Vprašujete-odgovarjamo — LK	105
Fant in dekle: kako živeti različnost?	106
Nimam časa — Milena Ahčin Jerebič	107
Kristjan in politika — Božidar Fink	108
Kako lahko Bog dopusti...? — Z interneta	109
Iz pisma naših misijonarjev — Matevž Štim, CPRC, Lovro Tomažin, SJ	110
Ob 70-letnici „Duhovnega življenja“ - Branko Rozman, Jože Rant, Marjan Šušteršič	111
Cerkev Kraljice mučencev — Regina Martyrum - Metka Mizerit	113
Freske v zunanji kapeli cerkve Marije Kraljice miru na Kureščku	115
Kratke novice .. 104, 107, 112, 114, 115	
V primežu revolucije — Ivan Lavrih	116
Zanimiva in pestra življenjska pot mons. Janeza Hladnika	118
Zlata poroka Oskarja Preglja in Stanislave, roj. Močnik	120
Homeopatija — Prim. Kurt Kancler, dr. med.	121
Ivan Pavlovič — 90-letnik	122
Zajtrk poživilja vse življenjske funkcije — F. Vogelink	123
Duhovno življenje je objavilo pred 70, 60, 50 leti	123
Odšla sta	125
Iz naše kronike — Metka Mizerit	126

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Slovenska demokracija: državljan lahko reče, kar hoče. Država naredi, kar se ji zljubi.
- Preteklost je naša prihodnost.
- Človek lažje prebavi eno veliko laž kot deset majhnih.
- Politika je umetnost hitrega pozabljanja.
- Če hočeš biti dobro informiran, kupi vsako jutro tri izvode istega časnika.
- Tisti, ki ne mislijo, zahtevajo, da jih uvrstijo med drugače misleče.
- Lažne informacije so pogosto prijaznejše od resničnih.
- Temelji demokratične Slovenije so trdni, saj so bili zakoličeni že v času totalitarne Jugoslavije.
- Naše zahteve se zmanjšujejo, zdaj bi bili zadovoljni že s preteklostjo.
- Med zmagovalci je več vojnih zločincev kot med premaganci, saj v vojni zmaga tisti, ki pobije več sovražnikov.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snój - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2003: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od leve zgoraj:

1. V Bariločah je bil v soboto, 29. marca, konzularni dan z odprtjem častnega konzulata.

Arh. Andrej Duh in veleposlanik RS mag. Bojan Grobovšek v Stanu.

2. Predstavnik župana, veleposlanik Grobovšek ter Robert Eiletz, ki je bil imenovan za častnega konzula, v hotelu Nevada.

3. Gospod Ivan Pavlovčič — 90-letnik — na dan zahvalne maše v cerkvi Marije Pomagaj.

4. Z nepopolnimi podatki objavljena fotografija v aprilski številki DŽ. Po prijaznosti enega od bralcev naše revije jo lahko objavljamo danes z vsemi imeni osebnosti v prvi vrsti.

Od leve: g. Jože Jurak, g. Miloš Stare, **g. Vinko Rogelj**, srebrnomašnik Janez Hladnik in g. Anton Orehar.

5. Beri razlago teh fresk na str. 115.

Od leve zgoraj: 1. Ivan Lovše, prvi novomašnik od slovenskih naseljencev v Argentini po drugi svetovni vojni. — 2. Novomašnik Lovše s prijateljema Francem Miklavcem in Ivanom Koroščem pred luhansko baziliko julija 1949. — 3. Zlatomašnik Lovše z istima prijateljema leta 1999, toda v Sostrem, v Sloveniji. — 4. Zlatomašnik in odlični svatje, od katerih večino poznamo. — 5. Zlata maša v Krškem, kjer je jubilar Ivan Lovše za župnika. — 6. Zlatomašnik v kočiji in s farno cerkvijo v ozadju. — 7. Zlatomašnik Lovše se pelje po svoji fari, kot nekoč v dobrih časih...

La Vida Espiritual

Correio Argentino
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 2560

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877
Armado e impresión: Talleres Gráficos VII KO S R L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina